

Dönem : 1
Toplantı : 5

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 764

Sayıştay kanunu teklifinin Millet Meclisince kabul edilen metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 2/532; Cumhuriyet Senatosu 2/169)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 706)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 5696-34186

2 . 7 . 1965

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 30 . 6 . 1965 tarihli 137 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Sayıştay kanunu teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu teklif 21 . 6 . 1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 11, 22 . 12 . 1964; 23, 24, 29, 30 . 6 . 1965 tarihli 22, 27, 113, 134, 136 ve 137 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 706)

Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 2/169
Karar No. : 2

18 . 2 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 30 Haziran 1965 tarihli 137 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Sayıştay kanunu teklifi Millet Meclisi Başkanlığının 2 Temmuz 1965 tarihli ve 5696 - 34186 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Cumhuriyet Senatosunun 21 Aralık 1965 tarihli ve 22 nci Birleşiminde Anayasa ve Adalet, Bütçe ve Plân ile Malî ve İktisadi İşler komisyonlarından üçer üyenin iştiraki ile kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuzun muhtelif tarihlerde yapmış olduğu toplantılarda Sayıştay Başkan ve daire başkanları ile üyeleri de hazır buldukları haldе tetkik ve müzakere olundu.

I - 1961 yılında yürürlüğe girmiş bulunan 334 sayılı T. C. Anayasası Sayıştay konusunda getirdiği hükümlerle bu müesseseye günün icaplarına uygun yeni bir hüviyet verilmesini öngörmüştür.

Komisyonumuza havale buyurulan bu metnin incelenmesinden de açık olarak görüldüğü ve Komisyonumuzca da üzerinde mutabakata varıldığı Sayıştayın kaza organı olma keyfiyeti ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu muvacesesindeki durumu tartışma konusu yapılmış ve netice

olarak Sayıştayın yargı metodu ile çalışan bir müessese olduğu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi tutulmasının yerinde olamayacağı sonucuna varılmış ve Millet Meclisince kabul edilen metnin Anayasanın 127 nci maddesi ile getirilmesi öngörülen kanunla sağlanmak istenen hususları kapsadığı tesbit edilmiş ve bu münasebetle de aşağıdaki hususların belirtilmesi faydalı görülmüştür.

Anayasanın 127 nci maddesinin 1 nci fıkrası Sayıştayın genel olarak görevlerini tesbit ettikten sonra 2 nci fıkrasında; (Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümleri ve diğer özlük işleri, başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir.) denilmektedir.

Bir asırdan fazla bir maziye ve çeşitli vakıalarla dolu bir tarihe sahibolan ve hayatının büyük bir kısmını Yüce Büyük Millet Meclisi adına yargılama yoluyla görev yapmakla geçiren ve halen de yapmakta bulunan Divanı Muhasebat gerek 1293 tarihli Kararname ve gerekse onu takibeden Teşkilâtı Esasiye kanunları ile bir Anayasa müessesesi olarak kabul edilen ve yeni Anayasamızın yukarıda zikredilen 127 nci maddesiyle de bu hüviyet kesin olarak malî hukuk izhar eden bir yargı mercii olarak ifade edilmiş bulunmaktadır.

1924 tarihli Teşkilâtı Esasiye Kanununun 100 ncu maddesine göre hazırlanmış olan ve halen yürürlükte bulunan 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun 1295 tarihli Kararname ile ona müzeyyel kanun ve nizamnameleri meriyetten kaldırmış ve 1 . 6 . 1934 tarihinde yürürlüğe girmiş olup halen 31 senesini ikmal etmiş bulunmaktadır.

Bu kadar eski bir kanun gerek lâfzı ile ve gerek ruhu ile bugünün gerektirdiği inceleme ve denetlemeyi lâyikiyle yapacak miktarda elemana sahip olmadığından zamanımızın çeşitli ihtiyaçlarına cevap veremediği gibi Anayasa ve diğer kanunlarla Sayıştaya yükletilen görevleri zamanında ve lâyikiyle yapılmasını sağlayacak bir durumda da değildir.

Şu hale göre, bu teklifin yapılmasındaki sebep ve zaruretleri, teklifin gerekçesinde de tafsilâtlı olarak belirtilmiş olduğu veçhile, iki kısımda özetlemek mümkündür.

1. Anayasa ve diğer kanunlarla Sayıştaya yükletilen görevlerin tam olarak ve zamanında yapılmasına bugünkü mevcut kadronun ve 2514 sayılı Kanunun yeterli olmadığı;

2. Halen mer'î kanunlarla bugün için zamanın icap ve ihtiyaçlarına uygun olarak derinliğine bir inceleme ve denetlemenin yapılmadığıdır.

A) 334 sayılı T. C. Anayasasının 127 nci maddesi hükmüne ve halen mer'î 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununa göre Sayıştay genel ve katma bütçeli dairelerle özel idare ve belediyelerin bütün gelir ve giderleriyle mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve diğer kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmak bakanlıklarla katma bütçeli genel müdürlükler tarafından düzenlenen kesinhesapların sayman hesapları ile ve Hazine genel hesabı ile karşılaştırılarak uygunluk derecelerini Anayasada belirtilen süre içinde uygunluk bildirimleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmak gibi önemli görevleri yerine getirmekle mükellef bulunmaktadır.

Bu görevlerin tamamen ve lâyikiyle ve zamanında yapılabilmesinin bugünkü kadro ile mümkün olmadığı inkâr edilemez bir gerçektir. Şöyle ki:

2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun yürürlüğe girdiği 1934 yılında genel ve katma bütçeli dairelerin gelir ve gider toplamları, o yıl bütçelerine nazaran, 220 milyon lira civarında iken 1965 yılı Bütçesiyle bu miktar 17,5 milyar liraya yükselmiş ve yine o tarihte kanun sayısı 2 500 küşur iken bugün 8 000 i aşmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan; 1934 senesinde Sayıştayın denetimine tabi nakit saymanlığı adedi toplam olarak 815 iken 1965 yılında 2 721 e baliğ olmuş ve buna 1934 senesinde 394 olan bugün ise 2 795 e yükselen ayniyat saymanlıkları da eklenecek olursa 1934 yılından 1965 yılına kadar saymanlık adedinin 4 307 aded arttığı görülmektedir.

Şu hale göre, denetleme kadrosunda her hangi bir artış yapılmamış olmasına rağmen, saymanlık adedi yönünden 4 misli, denetlemeye tabi harcamalar bakımından ise yüz misli bir artış göstermiş bulunmaktadır.

Öte yandan başkan ve üyelerin seçim usulleri hakkında 2514 sayılı Kanunda mevcudolan hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisinin bugünkü kuruluş şekline göre uygulanamamakta ve bu yüzden de senelere münhal kalan Birinci Başkanlık, daire başkanlıkları ve üyelikler için seçim yapılamamakta, binnetice Türkiye Büyük Millet Meclisi adına ondan aldığı yetkiye istinaden ve Yüce Meclisçe seçilmiş olan üyeler tarafından yerine getirilmesi icabeden görev, Birinci Başkanlıkça atanan ve her bakımdan ona bağlı bulunan başmuraçlılara üye salâhiyeti verilerek suretiyle yürütülmektedir.

Bu halin, bir hesap mahkemesi olan Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, fonksiyonu ile bağdaşamayacağı izahından varestede bulunmaktadır.

Bu teklifin kanunlaşması halinde, anormal olan bu durum ortadan kalkmış olacaktır.

B) Sayıştay kanun teklifinin genel gerekçesinde de açıklandığı üzere, bu teklifin hazırlanmasında gerek inceleme ve denetleme ve gerekse kuruluş yönünden kıta Avrupa'sındaki devletlerin kabul ettiği sistemler ile Anglosakson sistemi mehzaz alınmış ve daha ziyade büyük ekseriyetin kabul ettiği kıta Avrupa'sı devletleri sistemi esas tutulmuştur.

Kıt'a Avrupa'sı devletleri sisteminde Sayıştay, hesap mahkemesi karşılığı (Courdes Comptes) adıyla anıldığı halde, Anglo - Sakson devletlerinde sadece (Genel Kontrol Ofisleri) olarak adlandırılmaktadır.

Kuruluşundan beri (Cour des Comptes) yani bir hesap mahkemesi olarak yargı metodu kullanmak suretiyle tetkik ve muhakeme icra eden ve sorumluları hakkında kesin hüküm ve ilâm veren ve bu ilâmları İcra İflâs Kanununa göre infaz edilen Sayıştay bu teklifle mümkün olduğu nisbette formel murakabeden kurtulup, icraya da mâni olmayacak surette, fiilî murakabe esasını getirmekte, ihtiyacın icabettirdiği yeni hükümlerle daha esaslı, verimli ve tesirli bir murakabe sistemi kurarak bugüne kadar aksak görülen hususların imkân nisbetinde giderilmesi sağlanmış bulunmaktadır.

II - Teklifin getirdiği bellibaşlı yeniliklere gelince :

1. Sarftan önce yapılmakta olan vize, şimdiki gibi sadece merkez dairelerine inhisar ettirilmeyip, taşraya da teşmil edilmiş ve bu suretle taşradaki masraf emrivakilerinin önlenmesi yoluna gidilmiştir. (Madde : 30)

2. Halen belgelere göre yapılmakta olan inceleme ve denetlemenin bu teklifle işin yapıldığı yerde işlem ve olayın her safhasında yapılabilmesi imkânı sağlanmıştır. (Madde : 29)

3. Toplam değeri 500 000 liranın üzerindeki ayniyat hesaplarının mutlak surette yerinde incelenmesi esası vaz'edilmiş ve Millî Savunma Bakanlığına ait Harbiye ve Levazım ayniyatının da Sayıştayca denetlenmesi öngörülmüştür.

4. İşleri hızlandırmak ve icrayı kolaylaştırmak maksadiyle mevcut istisnalara ilâveten işçi yevmiyeleri, harcırah avansları, doğum ve ölüm yardımları gibi belirli harcamalar, harcamadan önce vizeden istisna edilmiştir. (Madde : 35)

5. Bilhassa yatırım ödeneklerinin kalkınma plânlarına ve bütçe gerekçelerine uygun bir şekilde harcanıp harcanmadığı hususlarının araştırılması temin edilmiştir. (Madde : 47)

6. Sayıştay Başkan ve üyelerinin disiplin ve ceza kovuşturması hakkında (Yüksek Disiplin Kurulu) ihdas edilmiştir. (Madde : 97)

7. Bakanlıkların, Sayıştay denetimine giren kuruluşların malî hususlarla ilgili tüzük ve yönetmeliklerinin çıkarılmasında Sayıştayın istişari mütalâasının alınması kaydı konulmuştur. (Madde : 106)

8. İçtihadın birleştirilmesi ve mesuliyet deruhtesi müesseselerine daha esaslı bir veçhe verilmiş ve içtihadı birleştirme kararlarının Resmî Gazetede yayımlanması sağlanmıştır. (Madde : 80)

9. (Sayıştayı ilgilendirdiği halde Genel Muhasebe Kanununda yer almış olan bâzı hükümlerin Sayıştay Kanununa konulmak suretiyle kanun tekniğinin gereği yerine getirilmiştir.

10. 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununda görülen ve şimdiye kadar kısmen genel kurul kararları ile tamamlanan birçok boşluklar, bu teklifin çeşitli maddelerinde yer alan hükümlerle doldurulmaya çalışılmıştır.

11. Üye vekilliği müessesesi kaldırılarak Yüce Meclisler adına denetim ve yargılama yapılması keyfiyeti Anayasanın ruhuna ve genel hukuk prensiplerine uygun bir hale getirilmiştir.

12. Sayıştayın kazai, teşriî ve idari fonksiyonlarına muvazi olarak Daireler Kurulu ihdas olunmuş ve Temyiz Kurulu ayrı bir organ haline getirilmiştir.

13. Başkan ve üyelerin seçim sistemi Yüce Meclislerce çeşitli zamanlarda izhar edilen temennilere uydurulmuştur.

14. Sayıştay görevlerinin arz ettiği özellikler göz önünde bulundurularak gereği gibi yapılabilmesi için bu müesseseye intisabedecek meslek mensuplarında bâzı özel nitelikler aranması öngörülmüştür.

15. Bütün bunlardan başka kanun teklifinin müzakeresi sırasında görüleceği üzere kuruluş, işleyiş, seçim, görev, yetki, nitelik, denetim hakkında ve Devlet Memurları Kanununun getirdiği esaslara göre daha birçok yeni hükümler teklifte yer almış bulunmaktadır.

Özet olarak her yıl Bütçe kanunlarının, Sayıştay Bütçesi münasebetiyle, gerek Karma Komisyonda ve gerekse Yüce Meclislerde görüşülmesi sırasında izhar ve temenni edilen hususlar bu teklifin kanuniyet iktisabı ile sağlanmış olacaktır.

III - Komisyonumuzca değiştirilen maddelerin gerekçeleri :

Madde 4. — Sayıştay Başkan ve üyelerinin niteliklerini tedvin eden bu madde teklifte ve Millet Meclisince kabul olunan metinde, Memurin, Maaş ve Teadül Kanunu esaslarına göre öngörülmüş hükümler ihtiva ettiği ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kabul edilmesiyle sözü edilen kanunların bâzı hükümleri yürürlükten kalkmış, geri kalan hükümleri de 1966 malî yıl başında kalkacağı cihetle maddenin bu şekliyle uygulanması mümkün görülmediğinden Komisyonumuzca Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre ve maddenin amacını sağlamak maksadıyla yeniden düzenlenerek kabul olunmuştur.

Madde 5. — Sayıştay Birinci Başkanının seçim usullerini gösteren bu maddenin Millet Meclisince kabul olunan metninde seçimin Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi üyelerinden kurulu Sayıştay Karma Komisyonunca yapılacağı ve Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisince onaylanacağı öngörülmüş ise de, bu kanunla kurulan ve özel olan bu Komisyonun toplanma nısbabı hakkında bir hüküm konmamıştır. Bu bakımdan maddeye Komisyonun toplanma ve karar nısbabı eklenmiştir.

Madde 6. — Daire başkanları ve üyelerin seçimine mütedair olan bu madde de redaksiyona tabi tutulmuş, beşinci maddedeki seçim nısbabı buraya da konmuştur. Ayrıca üye adayları seçiminde genel kurula üye sıfatıyla üye vekillerinin katılmıvacağını öngören fıkra vekil üyelik müessesesinin kalkması dolayısıyla haşiv olarak kaldığından metinden çıkarılmış ve ilk seçimlerde halen genel kuruldaki vekil üyelerin Genel Kurula üye sıfatıyla katılmamalarını öngören bir fıkra geçici ikinci maddeye eklenmiştir.

Madde 7. — Bu maddeyle atıf yapılan 99 neu madde 96 olarak kabul olduğundan 96 olarak düzeltilmiştir.

Madde 9. — Sayıştay meslek mensuplarının niteliklerini, yetiştirilmelerini ve atanmalarını tanzim eden bu maddeye Devlet Memurları Kanununa paralel olarak adaylık ve işe alınmada aranacak nitelikler bakımından hükümler eklenerek yeniden düzenlenmiştir.

Madde 10. — Maddede ifade yönünden düzeltmeler yapılmıştır.

Madde 12. — Maddedeki Memurin Kanununa yapılan atıf Devlet Memurları Kanunu olarak değiştirilmiştir.

Madde 13. — Hizmetlilerin atanmasına dair olan bu maddenin Devlet Memurları kanuniyle hizmetliler kaldırıldığından, uygulama yeri kalmamıştır. Komisyonumuz bunun yerine Sayıştay Yönetim mensuplarının da sınıflandırılmasını ve yükseltme işlerini yapacak kurulu öngören bir hüküm düzenlemiştir.

Madde 14. — Millet Meclisince kabul olunan metnin birinci fıkrasında bir başkan ve dört üyeden kurulan daire heyetinin hükme yetkili olduğu ve her dairenin bir üyesinin vize işlerine bakacağı öngörülmüş ise de, Komisyonumuz bir başkan ve iki üyeden kurulu heyetin hükme yetkili olduğu esasını kabul etmiş ve her üyenin vize işlerine bakacağı hükmünü metinden çıkarmış ve fıkrayı yeniden düzenlemiştir.

Ayrıca vekil üyelik müessesesi kaldırılarak daire üyelerinden birisi her hangi bir sebeple göreve gelemese o daireden temyiz kuruluna seçilmiş üyenin dairede görevlendirilmesi öngörülmüş ve maddenin son fıkrası bu esasa göre yeniden düzenlenmiştir.

Millet Meclisince kabul olunan metnin ikinci ve onbeşinci maddesine göre bir daireler kurulu kurulmaktadır. Daireler kurulunun ise temyize ayrılan üyelerin dışında kalan üyelerden kurulacağı öngörülmüş, 19 ncu maddeyle de temyiz kurulunun bütün üyelerden kurulacağı belirtilmiş olmakla bu maddeler arasında çelişme tesbit edilmiştir.

Ancak yapılan inceleme ve dairesi temsilcilerinden alınan izahattan temyiz kurulunun her daireden seçilecek iki üye ile daire başkanları arasından seçilecek dört daire başkanından kurulmasının düşünüldüğü, geriye kalan her dairenin iki üyesiyle dört daire başkanının daireler kurulunu teşkil ettiği, ancak bu esasa göre tanzim edilmiş 14 ve 19 ncu maddelere ilişkin metinlere ait önergelerin geç verilmiş olması sebebiyle Millet Meclisi müzakeresi esnasında nazarı itibara alınamamış olmasından doğduğu anlaşılmıştır.

Komisyonumuzca da harcamadan önce vize dolayısıyla doğacak tereddüt ve uyuşmazlıklar hakkında idari mahiyette karar alacak daireler kurulu ve genel kuruldan ayrı bir temyiz kurulunun kurulması, hem işlerin daha çabuk görülmesi, hem de genel kurulu idari ve kazai karar olan kurul olma durumundan kurtarmak gerektiği düşünülerek daire üyelerinin ikisinin temyiz kuruluna ayrılması esası kabul olunmuştur.

Harcamadan önce vize işlerinin denetçilerle yapılması, ancak tereddüt ve uyuşmazlık halinde meselenin üyelerce ve dairelerce görüşüleceği yönünden bir üyenin vize işleri için ayrılması yerinde görülmemiştir.

Madde 16. — Tertip bakımından Temyiz Kuruluna ait değişik 19 ncu madde 16 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 17. — 16 nci madde 17 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 18. — 17 nci madde 18 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 19. — 18 nci madde 19 ncu madde olarak kabul olunmuştur.

Madde 30. — Millet Meclisince kabul edilen metnin birinci fıkrasındaki denetim kelimesinin parantez içine alınması gereksiz olduğundan parantez kaldırılmış, dördüncü fıkrasındaki bütçelerden kelimesi bütçelerin olarak düzeltilmiştir.

Madde 32. — Maddenin dördüncü fıkrasındaki tekrar kelimesi çıkartılmıştır.

Madde 34. — Bu madde redaksiyon bakımından değiştirilmiştir.

Madde 35. — Bu maddenin birinci fıkrasındaki müstesna kelimesi, istisna edilen olarak değiştirilmiş ve ikinci fıkrası da Devlet Memurları Kanununun getirdiği personel nizamına uygun olarak değiştirilmiştir.

Madde 36. — Redaksiyon bakımından değiştirilmiştir.

Madde 37. — Redaksiyona tabi tutulmuştur.

Madde 38. — Bu maddenin Ordu mallarının denetiminin hiçbir şekil ve surette Sayıştay denetimi dışında bırakılamıyacağı hakkındaki (C) fıkrasının 3 ncu bendi Anayasanın 127 nci maddesi karşısında zaruri görülmüş, ancak sadece Ordu mallarının Sayıştay denetimine tabi olacağı belirtilmesinin maksada kâfi geleceği kabul olduğundan yeniden düzenlenmiştir.

Madde 39. — Millet Meclisince kabul olunan 28 nci maddeyle belediye ve özel idareler Sayıştayın denetimi dışında bırakılmış olduğundan bu maddede adı geçen müesseselere taallük eden hükümler çıkartılmıştır.

Maddenin birinci fıkrasında saymanların hesap verme süresi mahsup devresinden itibaren bir ay olarak değiştirilmiştir.

Madde 40. — Bu maddedeki özel idare ve belediyelerle ilgili hükümler çıkarılmıştır.

Madde 45. — Bu maddedeki özel idare ve belediyelerle ilgili hüküm çıkarılmıştır.

Madde 48. — Bu maddenin üçüncü bendiyle, 28 nci maddenin (B) bendinde atıf yapılması gerektiği halde sadece (C) bendine atıf yapılmış olduğundan bu atıf (B), (C) olarak değiştirilmiştir.

Madde 51. — Bu maddenin ikinci bendi redaksiyona tabi tutulmuş, daha açık hale getirilmiş, 52 ve 53 nci maddeler ile uygunluğu sağlanmıştır.

Madde 52. — Bu maddenin birinci fıkrasındaki hesapları kelimesi, «hesaplarını» olarak değiştirilmiştir.

Madde 55. — Özel idare ve belediyelerle ilgili hükümler çıkartılmıştır.

Madde 56. — Bu maddenin son fıkrasındaki üye kelimesi, «üyelerce» olarak değiştirilmiş, en son cümledeki, «aynı» kelimesi çıkartılmıştır.

Madde 63. — Bu maddeden özel idare ve belediyelerle ilgili hükümler çıkartılmıştır.

Madde 64. — Bir hesap mahkemesi olan Sayıştay ilâmlarının da İera ve İflâs Kanunu hükümlerine göre infazı tabî bulunduğundan Millet Meclisince kabul olunan metindeki, «Âmme alacaklarının tahsili hakkındaki» ibaresi çıkartılmış ve yerine, «İera ve İflâs Kanunu hükümlerine», deyi mi konulmuştur.

Madde 65. — Redaksiyona tabi tutulmuş ve suç unsuru olan evrakın aynı zamanda ilgili daire sine ve Cumhuriyet Savcılığına verilmesini öngören hüküm, suçun mahiyetine göre ilgili daire sine veya Cumhuriyet Savcılığına verilmesini sağlamak amacıyla (ve) edatı, (veya) şeklinde dü zeltilmiştir.

Madde 80. — Redaksiyona tabi tutulmuş ve kararların yayımından sonraki ödemeler hakkın da uygulanacağı hükmü genel hukuk kaideleri bakımından yerinde görülmiyerek metinden çıkar ılmıştır.

Madde 88. — Bu maddedeki mevzuata uygun bulunmayan işlemlerin Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine duyurulacağı hakkındaki duyurulma keyfiyeti iltibasa meydan vereceğinden bil gi verir olarak değiştirilmiştir.

Madde 89. — Bu maddede Sayıştay bütçesinin Maliye Bakanlığına gönderilmesi öngörülmüştür. Oysa ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yapan ve idarenin denetim ve kontroluna tabi olmıyan Sayıştay bütçesinin Maliye Bakanlığına gönderilmesi keyfiyeti bir bakıma Maliye Bakanlığının bütçe üzerinde bir kontrolü mânasına geleceği düşünülerek bu hüküm değiştirilmiş, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi bütçelerinde olduğu gibi bütçenin Bütçe Karma Komisyo nuna tevdi, ancak gelir ve gider dengesini kuracak olan Maliye Bakanlığına da toplam rakam bakımından bilgi verilmesi öngörülmüştür.

Madde 90. — Bu maddeye, meslek mensuplarının teminatı, işten el çektilirilmesi, başka görev de çalışma yasağına dair hükümler eklenip madde, Devlet Memurları Kanununa uygun hale geti rilmek gayesiyle yeniden düzenlenmiştir.

Madde 91. — Bu maddenin Millet Meclisince kabul olunan metninde aylıklarla ilgili birinci fıkrası, meslek mensuplarının yükselmesiyle ilgili hükümleri Maaş ve Teadül Kanunu esaslarına göre düzenlenmiş bulunduğundan, bu kanunlar ise yürürlükten kalktığından, madde Devlet Memurları Kanununun gerektirdiği değişiklikler yapılarak kabul olunmuştur.

Madde 92. — Bu maddeyle atıf yapılan cetvel numaraları maddede yazılı olduğu şekilde 3 ve 4 olmayıp 2 ve 3 olduğundan değiştirilmiş ve meslek mensuplarının ödeneklerine ait cetveldeki derece ler yeniden düzenlenen göstergeli kadro cetveline mütenazır hale getirilmiştir.

Madde 94. — Bu maddenin ikinci fıkrasıyla istifa halini 27 nci maddedeki memurlar seçim ve disiplin kurulunun karara bağhyacağı öngörülmüşse de, bu Kurul, Başkan ve üyeler hakkında karar

verme yetkisini haiz olmadığından maddeden (27 nci maddedeki) ibaresi çıkarılmış ve disiplin kurullarınca karara bağlanacağı şeklinde değiştirilmiştir. Ayrıca redaksiyona tabi tutulmuştur.

Madde 95. — Bu maddeye Devlet Memurları Kanununda ve benzeri kuruluşlarda olduğu gibi üstüste üç yıl olumsuz sicil alanlar hakkında yapılacak işlemi gösteren bir fıkra eklenmiştir.

Madde 96. — Tertip bakımından 99 ncu madde bölüm başlığıyla birlikte 96 nci madde olarak kabul olunmuş ve disiplin kovuşturması açılması keyfiyetinin Başkanın takdirine bırakılması yerinde görülmiyerek birinci fıkradaki «lüzum görürse» ibaresi «sonucuna göre» şeklinde değiştirilmiştir.

(D) fıkrasındaki 5 günlük müddet az görülmüş ve 10 güne çıkarılmıştır.

(F) fıkrasının 3 nü bendindeki (seçimle gelen üyeler) tâbiri bu kanun vekil üye müesseselerini kaldırdığından haşiv olarak kalmış ve maddeden çıkarılmıştır.

Madde 97. — Tertip bakımından 100 nü madde 97 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Başkan ve üyeler hakkındaki ceza kovuşturmasını düzenliyen bu maddenin birinci fıkrasına veya görev sırasında, ibaresi eklenmek suretiyle görev sırasında vâkı suçların da madde şümulüne girmesi sağlanmış ve yargılamanın lüzumu veya men'i hakkındaki kararın Daireler Kurulunca alınması, itiraz halinde Genel Kurulca incelenmesi ve Genel Kurulca yargılamanın lüzumu kararı verildiği takdirde benzeri kuruluşlarda olduğu gibi dosyanın doğruca Anayasa Mahkemesine gönderilmesi esas kabul olunmuş ve Yargıtaya gidilmesiyle ilgili bentler metinden çıkarılarak madde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 98. — Tertip bakımından 96 nci madde 98 nci madde olarak kabul olunmuş ve maddeye matlap konulmuş ve (B) bendinde kovuşturulma yapılması keyfiyetinin Birinci Başkanın takdirine bırakılması yerinde görülmiyerek «lüzum görürse» ibaresi çıkarılarak yerine «sonucuna göre» ibaresi konulmuştur.

Madde 99. — Tertip bakımından 97 nci madde 99 ncu madde olarak kabul olunmuş ve son fıkrası redaksiyona tabi tutulmuştur.

Madde 100. — Tertip bakımından 101 nci madde 100 nü madde olarak kabul olunmuştur.

İlgililerin yargılamanın lüzumuna veya men'ine itirazları için 15 gün süre konmuştur.

Madde 101. — 98 nci madde 101 nci madde olarak kabul olunmuş ve ilgisi yönünden onikinci bölüm içine alınmıştır.

Bu maddedeki yönetim mensuplarıyla ilgili hükümlerin bir kısmı 13 nü maddede yer aldığından bu maddeden çıkartılmıştır. Ayrıca madde sadece meslek mensuplarını kapsamı içine almışken 3 nü maddeye mütenazır olarak Sayıştay mensuplarını kapsar şekle sokulmuştur.

Madde 103. — Bu maddede öngörülen tüzüğün Maliye Bakanlığınca hazırlanmasını temin eden hüküm konmuştur.

Madde 104. — Sayıştay meslek ve yönetim mensupları hakkında Devlet Memurları Kanununun getirmiş olduğu prensiplere muvazi olarak sınıflar tesis edilmiş ve teklife bunları gösteren cetveller eklenmiş madde de bu esaslara göre yeniden düzenlenmiştir.

Madde 105. — 231 sayılı Kanunla 7241 sayılı Kanuna atıf yapıldığı ve 7241 sayılı Kanun da bu madde ile yürürlükten kaldırıldığı cihetle bir fıkra eklenmek gerekmiştir.

Geçici madde 2. — 6 nci maddede belirtildiği üzere bu maddeye bir fıkra eklenmiştir.

Geçici madde 3. — Bu maddenin iki ve üçüncü fıkraları Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre yeniden tanzim olunan maddeler muvacehesinde metinden çıkarılmıştır.

Geçici madde 4. — Eski barem sistemine göre intibak esasları getiren bu maddenin yeni Devlet Memurları Kanununun kabul ettiği prensipler dâhilinde yeniden tedvini zaruri bir hal aldığından ona göre düzenlenmiştir.

Geçici madde 7. — Bu madde bu kanun gereğince düzenlenmesi gereken tüzük, yönetmelik ve genelgelerin üç yıl içinde hazırlanması hakkında olup bu kanunun daha kısa süre içinde kabili tatbik hale getirilmesini sağlamak bakımından üç yıllık müddet iki yıla indirilmiştir.

Geçici madde 8. — Bu maddede yer alan «işbu kanunla il özel idareleri ve belediyelerle ilgili olarak sevk edilmiş hükümlere aykırı olmamak kaydıyla» ibaresi, özel idare ve belediyelere mütaallik olan maddelerin metinden çıkarılmış olması karşısında lüzumsuz görüldüğünden tayıy edilmiştir.

Geçici madde 9. — Bu madde 64 neü maddede yapılan değişiklik muvacehesinde haşiv olduğundan metinden çıkarılmış ve onun yerine geçici 9 neu madde olarak Devlet Memurları Kanununun ertelenen hükümlerinin yürürlüğe gireceği tarihe kadar Sayıştay mensuplarının aylıklarının ödenmesini temin için bu maddenin tanzimine lüzum görülmüştür.

Geçici madde 10. — Bu Kanunun 4 neü maddesinde yapılan değişiklik karşısında maddenin tekliften çıkarılması zaruri görülmüş ve geçici 10 neu madde olarak bu teklifin 6 neı maddesiyle Sayıştay Genel Kurulunca Daire Başkan ve üyelerinin seçimlerinde her boş yer için ikişer aday seçileceği ve bu adaylardan 2/3 sinin Sayıştay mensupları arasından ve 1/3 nün de dışarıdan seçileceği tesbit olunmuş ise de, halen Sayıştayda bu nisbeti temin edecek nitelikte aday bulmanın imkânsızlığı göz önünde bulundurularak bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk seçimlerde bu kayıtlar bir defaya mahsus olmak üzere değiştirerek yeni bir geçici madde düzenlenmiştir.

IV - Komisyonumuzca aynen kabul edilen maddeler :

1, 2, 3, 8, 11, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 50, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 93, 102, 106, 107, 108, 109 geçici 1, geçici 5, geçici 6 neı maddeler aynen kabul edilmiştir.

V - Teklifin Cumhuriyet Senatosundaki görüşme süresinin bitimine çok az bir zaman kalmış bulunduğundan Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Kastamonu <i>Ahmet Nusret Tuna</i>	Sözcü Artvin (Söz hakkım saklıdır) <i>Fehmi Alparlan</i>	Kâtip Yozgat <i>İsmail Yeşilyurt</i>	Diyarbakır <i>İhsan Hamit Tıgrel</i>
	İstanbul <i>Ekrem Özden</i>	Ankara <i>Niyazi Ağırnaslı</i>	

Sayıştay Kanunu

BİRİNCİ BÖLÜM

Kuruluş

MADDE 1. — Sayıştay, genel ve katma bütçeli dairelerin gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini yargılama yoluyla kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir.

Sayıştay yargı ve karar organları

MADDE 2. — Sayıştay kuruluşuna dâhil yargı ve karar organları şunlardır :

- a) Daireler,
- b) Daireler Kurulu,
- c) Temyiz Kurulu,
- d) Genel Kurul,
- e) Yüksek Disiplin Kurulu,
- f) Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu.

Hazine temsilcisi sıfatıyla savcılık bu kuruluşa dâhildir.

Sayıştay mensupları

MADDE 3. — Sayıştay mensupları şunlardır :

1. Meslek mensupları :
  - a) Birinci Başkan, Daire Başkanları ve Üyeler,
  - b) Genel Sekreter,
  - c) Raportörler,
  - ç) Uzman Denetçi, Başdenetçi, Denetçi ve Denetçi Yardımcıları.
2. Yönetim mensupları :
  - a) Genel Sekreter yardımcıları,
  - b) Müdürler, Müdür yardımcıları ve memurlar.
3. Savcı ve Savcı yardımcıları.

İKİNCİ BÖLÜM

Sayıştay meslek mensuplarının nitelikleri, seçilmeleri ve atanmaları

MADDE 4. — Sayıştay Başkan ve üyeleri ile Genel Sekreterinin aşağıdaki nitelikleri taşınmaları şarttır.

I - Genel olarak :

Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat fakülteleri ile İktisadi ve Ticari İlimler akademilerinden veya öğretim itibarıyla bunlara denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içinde veya dışında ki fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olmak,

Sayıştay Kanunu

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Sayıştay Başkan ve üyeleri ile Genel Sekreterinin aşağıdaki nitelikleri taşımaları şarttır:

I - Genel olarak

Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat Fakülteleriyle İktisadi ve Ticari İlimler akademilerinden veya öğretim itibariyle bunlara denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içinde veya dışındaki fakülte ve yüksek okullardan birini bitirmiş ve sonradan malî ve iktisadi konularla ilgili görevlerde en az on yıl başarı ile çalışmış olmak.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

II - Özel olarak :

A) Birinci Başkanlık için : Sayıştay Daire Başkanlığında, Üyelüğünde, Savcılığında veya Barem Derecesi Birinci Başkanlığa eşit veya bunun bir veya iki derece aşağısındaki kadro aylığını kazanılmış hak olarak almış ve malî veya iktisadi görevlerde en az 3 yıl çalışmış bulunmak,

B) Daire Başkanlıkları için : Sayıştay Üyelüğünde, Savcılığında, Genel Sekreterliğinde bulunmuş olmak,

C) Üyelik için : Sayıştay Savcılığında, Genel Sekreterliğinde, Raportörlüğünde, Uzman Denetçiliğinde, Başdenetçiliğinde, 4 ncü Derece Savcı Yardımcılığında çalışmış olmak veya barem derecesi bunlara eşit Maliye Bakanlığı kuruluşuna dâhil görevlerde en az 3 yıl hizmet etmiş ve bu memuriyetlerin kadro ayhklarını kazanılmış hak olarak almış bulunmak,

Ç) Genel Sekreterlik için : Sayıştay Raportörlüğü, Uzman Denetçiliği veya Başdenetçiliğinde bulunmuş olmak.

MADDE 5. — Sayıştay Birinci Başkanı bu kanunda yazılı niteliklere sahip istekliler arasından Cumhuriyet Senatosuyla Millet Meclisinin kendi içtüzüklerine göre Sayıştay işleriyle görevli komisyonlarının üyelerinden kurulu Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayıştay Geçici Karma Komisyonu tarafından, üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Seçim sonucu, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel kurullarınca ayrı ayrı onaylanmak gerekir. Meclislerden her hangi biri bu onay işlemi, Karma Komisyonca seçimin sonuçlanmasından başlayarak iki ay içinde tamamlamadıkları takdirde, Karma Komisyonun kararı kesinleşir.

MADDE 6. — Sayıştay Daire Başkanları ile üyeleri Sayıştay Genel Kurulunca Sayıştaya başvuranların sicilleri üzerinde yapılacak inceleme sonucunda bu kanunda yazılı şartlara sahib oldukları anlaşılmalardan Sayıştay Genel Kurulu üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun ve ilk oylamada bu yeter sayı sağlanamadığı takdirde ertesini oylamada salt çoğunluğun gizli oyu ile her boş yer için ikişer aday seçer.

Beşinci maddede söz konusu Karma Komisyon bu adayların sicillerini inceledikten sonra her boş yer için birer adayı üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçer. Seçim sonucunun Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurullarınca ayrı ayrı onaylanması gereklidir. Meclislerden her hangi biri bu onay işlemi Karma Komisyonca seçimin sonuçlanmasından başlayarak iki ay içinde tamamlamadıkları takdirde, Karma Komisyonun kararı kesinleşir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

II - Özel olarak

A) Birinci Başkanlık için :

- a) Sayıştay Daire Başkanlığında, üyeliğinde,
- b) Müsteşarlık, müsteşar yardımcılığında,
- c) Profesörlükte,
- d) Genel ve katma bütçeli dairelerin genel müdürlüklerinde,
- e) Vergiler Temyiz Komisyonu başkanlığında,
- f) Maliye Bakanlığı tetkik, teftiş, hesap uzmanları, bankalar yeminli murakıplar kurulu başkanlıklarında veya bunların sınıf ve derecesinde bulunan diğer görevlerde bulunmuş olmak.

B) Daire başkanlıkları için :

- a) Sayıştay üyeliğinde, savcılığında,
- b) Maliye Bakanlığı kuruluşuna dâhil müsteşar, müsteşar yardımcısı, Genel Müdür ile bunların sınıf ve derecesinde bulunan diğer görevlerde,
- c) Vergiler Temyiz Komisyonu Başkanlıklarında,
- d) Maliye Bakanlığı Tetkik, Teftiş, Hesap uzmanları, Bankalar Yeminli Murakıplar Kurulu başkanlıklarında bulunmuş olmak.

C) Üyelik için :

- a) Sayıştay Savcılığında, Genel Sekreterliğinde, Raportörlüklerinde, Uzman denetçiliğinde, Baş denetçiliğinde, Savcı Başyardımcılığında,
  - b) Bu maddenin (B) fıkrasının b, c, d bendlerinde sayılan görevlerle, Maliye Bakanlığı kuruluşuna dâhil genel müdür yardımcılığı veya bunların sınıf ve derecesinde bulunan diğer görevlerde,
  - c) Vergiler Temyiz Komisyonu üyeliklerinde,
  - d) Maliye Bakanlığı Başmüfettişliği, Başhesap uzmanlığı, Bankalar Yeminli Başmurakıplığında, bulunmuş olmak.
- ### D) Genel Sekreterlik için :
- Sayıştay raportörlüğü, uzman denetçiliği veya başdenetçiliğinde bulunmuş olmak.

MADDE 5. — Sayıştay Birinci Başkanı bu kanunda yazılı niteliklere sahip istekliler arasından Cumhuriyet Senatosuyla Millet Meclisinin kendi içtüzüklerine göre Sayıştay işleriyle görevli komisyonlarının üyelerinden kurulu Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayıştay Geçici Karma Komisyonu tarafından gizli oyla seçilir. Komisyon üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla toplanır. Mevcudun salt çoğunluğunun oyunu alan seçilmiş sayılır.

Seçim sonucunun Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurullarınca ayrı ayrı onaylanması gereklidir. Meclislerden her hangi biri bu onay işlemini, Karma Komisyonca seçimin sonuçlanmasından başlayarak iki ay içinde tamamladıkları takdirde Karma Komisyonun kararı kesinleşir.

MADDE 6. — Sayıştay Daire başkanları ile üyeleri Sayıştay Genel Kurulunca Sayıştaya başvuranların sicilleri üzerinde yapılacak inceleme sonucunda, bu kanunda yazılı şartlara sahib oldukları anlaşılmalardan Sayıştay Genel Kurulu üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun ve ilk oylamada bu yeter sayı sağlanamadığı takdirde ertesi oylamada salt çoğunluğun gizli oyu ile her boş yer için ikişer aday seçilir.

Sayıştay Geçici Karma Komisyonu sicillerini inceledikten sonra her boş yer için bu adaylardan birini seçer. Seçim sonucunun Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurullarınca ayrı ayrı onaylanması gereklidir. Meclislerden her hangi biri bu onay işlemini Karma Komisyonca seçimin sonuçlanmasından başlayarak iki ay içinde tamamlamadıkları takdirde, Karma Komisyonun kararı kesinleşir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Sayıştay Genel Kurulunda yapılacak üye adayı seçimlerine üye vekilleri katılamaz. Sayıştay Genel Kurulunda üye adayları, boş kadro sayısının 2/3 oranında Sayıştay mensupları ile savcısı ve 1/3 oranında da Maliye Bakanlığı kuruluşunda çalışmış veya çalışmakta olanlardan 4 nci maddenin (C) bendinde yazılı nitelikleri taşıyan istekliler arasından seçilir ve 1/3 ve 2/3 oranlarının uygulanmasında tamsayı yanında meydana gelen kesirler bir aded olduğu takdirde Sayıştay mensupları, iki aded olduğu takdirde ise bunlardan biri Sayıştay mensupları kontenjanına diğeri de Maliye Bakanlığı kontenjanına aktarılır.

Karma Komisyonda yapılan aslı üye adayı seçimlerinde yukarıki fıkrada yazılı oranlar aynı şekilde uygulanır.

MADDE 7. — Sayıştay Başkan ve üyeleri azlolunamaz. Kendileri istemedikçe 65 yaşından önce emekliye ayrılamaz. (99 ncu madde hükmü saklıdır.)

Memuriyetten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanların görevleri kendiliğinden, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği tam teşkilâtlı resmî sağlık kurulu raporiyle kesin olarak anlaşılanların da Sayıştay Genel Kurul kararıyla görevleri sona erer.

MADDE 8. — Sayıştay Savcı ve yardımcıları, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine ortak kararname ile atanırlar.

Bunların, Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat fakülteleri, İktisadi ve Ticari İlimler akademilerini veya öğretim itibarıyla bunlara eşitliği Millî Eğitim Bakanlığınca onaylanmış yurt içindeki veya dışındaki fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olmaları şarttır.

MADDE 9. — Raportör, uzman, denetçi, başdenetçi ve denetçiler denetçi yardımcılığından yetişirler.

Denetçi yardımcılığına; Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat fakülteleriyle İktisadi ve Ticari İlimler akademilerinin veya öğretim itibarıyla bunlara eşitliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içinde veya dışındaki yüksek okulların birini bitirmiş olanlar arasından açılacak sınavı kazananlar aday olarak atanırlar.

Denetçi yardımcısı adayları bir meslek kursuna veya stajına tabi tutulurlar. Kurs veya stajı başarıyla bitirip de bilgi, çalışma ve ahlâk bakımından hizmete elverişli görülenler denetçi yardımcılığına asil olarak tâyin edilirler.

Kursta okutulacak nazari ve tathiki derslerle stajın şekil ve şartları kursun veya stajın süresi, kurs veya staj sonundaki sınav usulleri ve diğer hususlar yönetmeliğinde belirtilir.

Sayıştay meslek mensupları ile savcı ve yardımcılarının yükselme süreleri iki yıldır. Yükselme ile ilgili diğer hususlarda genel hükümler uygulanır.

MADDE 10. — Sayıştay Genel Sekreteri Birinci Başkan tarafından, raportörleriyle uzman ve başdenetçileri, denetçi ve denetçi yardımcıları (27) nci maddede gösterilen memurlar Seçim Kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayı ile atanırlar.

Sayıştay yönetim mensuplarının nitelikleri ve atanmaları

MADDE 11. — Genel Sekreter yardımcıları Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat fakülteleriyle İktisadi ve Ticari İlimler akademelerinden veya öğretim itibarıyla bunlara eşitliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içinde veya dışındaki yüksek okulların birini bitirmiş olanlar arasından Birinci Başkan tarafından atanır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Seçim ve onay işleminde 5 nci maddede öngörülen usul uygulanır.

Sayıştay Genel Kurulunda üye adayları, boş kadro sayısının 2/3 oranında Sayıştay mensupları ile savcısı ve 1/3 oranında da 4 ncü maddenin (C) fıkrasının b, c ve d bendlerinde yazılı nitelikleri taşıyan istekliler arasından seçilir ve 1/3 ve 2/3 oranlarının uygulanmasında tamsayı yanında meydana gelen kesirler bir aded olduğu takdirde Sayıştay mensupları, iki aded olduğu takdirde ise bunlardan biri Sayıştay mensupları kontenjanına diğeri de Maliye Bakanlığı kontenjanına aktarılır.

Karma Komisyonunda yapılan asli üye adayı seçimlerinde yukarıki fıkroda yazılı oranlar aynı şekilde uygulanır.

MADDE 7. — Sayıştay Başkan ve Üyeleri azlolunamaz. Kendileri istemedikçe 65 yaşından önce emekliye ayrılamaz. (96 ncı madde hükmü saklıdır.)

Memuriyetten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanların görevleri kendilinginden, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği tam teşkilâtlı resmî sağlık kurulu raporiyle kesin olarak anlaşılanların da Sayıştay Genel Kurul kararıyle görevleri sona erer.

MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Raportör, uzman denetçi, başdenetçi, ve denetçiler denetçi yardımcılığından yetişirler.

Denetçi yardımcılığına, Hukuk, Siyasal Bilgiler, İktisat fakülteleriyle İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinden veya öğretim itibariyle bunlara denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış yurt içi veya yurt dışındaki fakülte veya yüksek okullardan birini bitirmiş olanlar arasından açılacak sınavı kazananlar Birinci Başkan tarafından aday olarak atanırlar.

Sınava girebilmek için 31 yaşından gün almamış ve Devlet Memurları Kanununun 48 nci maddesinde gösterilen genel nitelikleri haiz olmak şarttır.

Adaylık süresi en az bir en çok iki yıldır. Adaylık süresi sonunda :

Bilgi, çalışma ve ahlâk bakımından hizmete elverişli görülen memurlar seçim ve disiplin kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayıyla denetçi yardımcılığına atanırlar.

Hizmete elverişli görülmiyenlerin görevine memurlar seçim ve disiplin kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayıyla son verilir.

Denetçi yardımcıları bir meslek kursuna veya stajına tabi tutulurlar.

Kursta okutulacak nazari ve tatbikî derslerle stajın şekil ve şartları, kursun veya stajın süresi kurs veya staj sonundaki sınav usulleri ve diğ er hususlar yönetmeliğinde belirtilir.

Denetçi olabilmek için kurs veya stajdan sonra yapılacak meslek sınavını başarmak şarttır.

Sayıştay meslek mensupları ile savcı ve yardımcılarının yükselme süreleri iki yıldır.

MADDE 10. — Sayıştay Genel Sekreteri Birinci Başkan tarafından, raportörleri, uzman denetçileri başdenetçileri ve denetçileri Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayı ile atanırlar.

MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 12. — Müdür ve yardımcılarının, şef ve memurların Memurin Kanununda yazılı nitelikleri taşımaları gerekir. Bunlar, (27) nci maddede gösterilen Memurlar Seçim Kurulunun kararı üzerine Birinci Başkanın onayı ile atanırlar.

MADDE 13. — Hizmetliler, Genel Sekreterin teklifi ve Birinci Başkanın onayı ile hizmete alınırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sayıştay yargı ve karar organlarının kuruluşu, işleyiş, görev ve yetkileri

1. — Daireler

MADDE 14. — Bir başkan ve 4 üyeden kurulu daireler birer hesap mahkemesidir. Bir başkan ve 3 üyeden kurulan Daire Heyeti hükme yetkilidir. Her dairenin bir üyesi bir yıl süre ve sıra ile vize işlerine bakar.

Daireler :

a) Sorumluların hesaplarını ilgili kanunlara göre inceleyip yargılıyarak haklarına beraet veya tazmin hükmü verir.

b) Kesinhesapları inceleyip sayman hesaplarıyla karşılaştırarak uygunluk ve aykırılık noktalarını belirtmek suretiyle karara bağlar.

c) Birinci Başkan tarafından incelenmek üzere verilecek işler hakkında görüşünü bildirir.

Dairelerde kararlar oyların çoğunluğuyla verilir. Oyların eşitliği halinde Daire Başkanının bulunduğu taraf üstün sayılır.

Daire başkanlarının mazeret, hastalık, Birinci Başkanlığa vekillik gibi geçici sebeplerle vazife görmemeleri halinde ve münhal vukuunda en kıdemli üye Daire Başkanvekilliğini yapar. Kıdemde esas üyeliğe seçilmez.

Üyelerin yukardaki sebeplerle 1 ayı geçmemek şartıyla vazife görmemeleri halinde yerlerine Birinci Başkan tarafından yetki ile bir uzman veya başdenetçi, münhal vukukunda veya bir ayı geçen ayrılış hallerinde ise uzman veya başdenetçilerden biri Birinci Başkan tarafından üye vekili olarak atanır. Şu kadar ki, her dairede üye vekili sıfatıyla ancak bir uzman veya başdenetçi bulunabilir.

2. Daireler kurulu

MADDE 15. — Daireler Kurulu, Temyiz Kuruluna ayrılan başkan ve üyelerin dışında kalan başkan ve üyelerden kurulur.

En kıdemli daire başkanı kurula başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Mevcudun çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliği halinde başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Daireler Kurulu bu kanunla kendisine verilmiş olan görevleri yapar. Birinci Başkan tarafından incelenmesi istenilen diğer konu ve işlemleri görüşerek karara bağlar.

Savcı doğrudan doğruya veya başkanın çağırısı üzerine oy hakkı olmamak şartıyla kurula katılabilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 12. — Müdür ve yardımcılarının, şef ve memurların Devlet Memurları Kanununun 48 nci maddesinde yazılı nitelikleri taşımaları gerekir. Bunlar 27 nci maddede gösterilen memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı üzerine Birinci Başkanın onayı ile atanırlar.

MADDE 13. — Yönetim mensupları için Devlet Memurları Kanunu esaslarına göre sınıflar tesis edilir.

Yönetim mensuplarının Devlet Memurları Kanunu gereğince yapılacak yükseltme ve kademe ilerlemeleriyle, disiplin ve ceza kavuşturmalarında yetkili kurul 27 nci maddede yazılı Memurlar Seçim ve Disiplin Kuruludur.

MADDE 14. — Bir başkan ve dört üyeden kurulu daireler birer hesap mahkemesidir. Bir başkan ve iki üyeden kurulan daire heyeti hükme yetkilidir.

Daireler :

a) Sorumluların hesaplarını inceleyip yargılıyarak haklarında beraet veya tazmin hükmü verir.

b) Kesinhesapları inceleyip sayman hesaplarıyla karşılaştırarak uygunluk ve aykırılık noktalarını belirtmek suretiyle karara bağlar.

c) Birinci Başkan tarafından incelenmek üzere verilecek işler hakkında görüşünü bildirir.

Dairelerde kararlar oyların çoğunluğuyla verilir.

Daire başkanlarının mâzeret, hastalık, Birinci Başkanlığa vekillik gibi geçici sebeplerle vazife görmemeleri halinde ve münhal vukuunda en kıdemli üye daire başkan vekilliğini yapar. Kıdemde esas üyeliğe seçilmez.

Üyelerden birinin her hangi bir sebeple bulunamaması halinde o daireden Temyize ayrılmış üyelerden biri daire Başkanının daveti üzerine mahkemeye katılır.

MADDE 15. — Millet Meclisi metninin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

3. Genel kurul

MADDE 16. — Genel Kurul, Birinci Başkanın Başkanlığı altında daire başkanlarıyla üyelerden kurulur.

Genel kurul bu kanunla kendisine verilmiş olan görevleri yapar ve Birinci Başkan tarafından incelenmesi istenilen diğer konu ve işlemleri görüşerek karara bağlar.

Savcı doğrudan doğruya ve Birinci Başkanın çağırısı üzerine oy hakkı olmamak şartıyla, Genel Kurulda bulunabilir.

Genel Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliğinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

MADDE 17. — Dairelerin kararları veya bir dairenin iki kararı arasında aynı meselede ayrılık bulunur veya bir içtihadın değişmesine lüzum görülür ya da bu mahiyette bütün işlemlere uygulanabilecek kararlar almaya ihtiyaç duyulursa, mesele Genel Kurulda görüşülecek karara bağlanır. Bu meselenin görüşülmesinde Savcı da bulundurulur.

MADDE 18. — Sayıştaya ait kanun tasarılarıyla tadil tekliflerini hazırlamak, vize ve denetleme işleri için yönetmelikler yapmak Genel Kurulun görevleri arasındadır.

4. Temyiz Kurulu

MADDE 19. — Temyiz Kurulu Birinci Başkanın başkanlığı altında daire başkanları ile üyelerin birleşmesinden kurulur. İtiraza konu olan ilâmi veren daire başkanı ve üyeler o ilâmla ilgili görüşmelere katılamazlar. Duruşmalı oturumlarda Savcı kurul huzurunda savunmasını yapar.

Temyiz Kurulu üye tamsayısının üçte ikisi ile toplanır. Mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Temyiz Kurulu Sayıştay dairelerince verilen ilâmların son hüküm merciidir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

3. Temyiz Kurulu

MADDE 16. — Temyiz Kurulu 4 yıl için Sayıştay Genel Kurulunca daire başkanları arasından seçilecek 4 daire başkanı ile her daireden seçilecek 2 üyeden kurulur.

Her yıl kurul üyelerinin dörtte biri yenilenir. Üyeliği sona erenlerin yeniden seçilmeleri caizdir.

Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Duruşmalı oturumlarda savcı kurul huzurunda savunmasını yapar.

Temyiz Kurulu üye tamsayısının üçte ikisi ile toplanır. Mevcudun çoğunluğuyla karar verir. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Temyiz Kurulu üyeleri 23 ncü maddede gösterilen görevleri de yapar.

Temyiz Kurulu Sayıştay dairelerince verilen ilâmların son hüküm merciidir.

4. Genel kurul

MADDE 17. — Genel kurul, birinci başkanın başkanlığı altında daire başkanlarıyla üyelerden kurulur.

Genel kurul bu kanunla kendisine verilmiş olan görevleri yapar ve birinci başkan tarafından incelenmesi istenilen diğer konu ve işlemleri görüşerek karara bağlar.

Savcı doğrudan doğruya veya birinci başkanın çağırısı üzerine oy hakkı olmamak şartıyla, Genel Kurulda bulunabilir.

Genel Kurul üye tamsayısının en az üçte ikisi ile toplanır. Mevcudun salt çoğunluğu ile karar verir. Oyların eşitliğinde Birinci Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

MADDE 18. — Dairelerin kararları veya bir Dairenin iki kararı arasında aynı meselele aykırılık bulunur veya bir içtihadın değişmesine lüzum görülür ya da bu mahiyette bütün işlemlere uygulanabilecek kararlar almaya ihtiyaç duyulursa, mesele Genel Kurulda görüşülerek karara bağlanır. Bu meselenin görüşülmesinde Savcı da bulundurulur.

MADDE 19. — Sayıştaya ait kanun tasarılarıyla tadil tekliflerini hazırlamak, vize ve denetleme işleri için yönetmelikler yapmak Genel Kurulun görevleri arasındadır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 20. — Savcı aşağıdaki görevleri yerine getirir :

- a) Hesapların incelenmesi ve yargılanması safhalarında iddia ve düşüncesini bildirmek,
- b) Uygunluk bildiriminin ve Cumhuriyet Senatosuyla Millet Meclisine sunulacak raporların Sayıştay Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında hazır bulunarak görüşünü açıklamak,
- c) Kanunların sorumlular hakkında cezai veya inzibati kovuşturmayı emrettiği hususlarda buna ait hükümlerin uygulanmasını izlemek,
- ç) Hesapların yargılanması sırasında veya herhangi bir suretle sorumluların cezai veya inzibati cezayı gerektiren hallerine vâkıf olduğu takdirde durumu Maliye Bakanlığına ve diğer ilgili makamlara yazı ile bildirmek,
- d) Birinci Başkan tarafından verilen işleri görmek,
- e) Kanunda yazılı süreler içinde hesaplarını vermiyen saymanlar hakkında yapılacak işlemler dolayısıyla düşüncesini bildirmek,
- f) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

I - Sayıştay mensuplarının görev ve yetkileri

a) Birinci Başkan

MADDE 21. — Birinci Başkan Sayıştayın en büyük âmiri olup Sayıştayın genel işleyişinden sorumludur. Genel Krulun Başkanıdır. Gerekli gördükçe temyiz ve diğer daireler kuruluna da başkanlık eder. Bu kurullara verilecek işleri düzenler ve görüşmeleri yönetir.

Birinci Başkan, Sayıştaya düşen bütün ödevlerin iyi yapılmasını ve iç yönetimin düzenli bir surette yürütülmesini sağlamak için gereken tedbirleri alır.

Daire başkanlarının ve üyelerinin dairelere ayrılması, işlerin dairelere dağıtılması, denetçilerin ve personelin görevleri ve görev yerlerinin tâyin ve tesbit olunması, denetleme gruplarının kurulması, hesapların merkezde veya yerlerinde incelenmelerine ilişkin programların yapılması Birinci Başkanına aittir.

Birinci Başkan görevinde bulunmayacağı zaman daire başkanlarından birini yerine vekil bırakır. Vekil tâyin etmemiş olduğu veya Birinci Başkanlığın açık bulunduğu hallerde daire başkanlarının en kıdemlisi vekillik yapar.

b) Daire başkanları, üyeler ve Genel Sekreter

MADDE 22. — Daire Başkanları, Dairelerine ayrılan hesapların yargılama ve bunların ilişkin tutanak ve ilâmlarını düzenleme ve sonuçlandırılması işleriyle ve diğer işlerin yapılmasını sağlamakla görevlidir.

MADDE 23. — Üyeler denetçi raporlarını inceler ve düşüncelerini yazılı olarak belirtir. Ayrıca bu kanunda gösterilen diğer işleri yapar.

Genel Sekreter, Birinci Başkanın idarî yardımcısı olup yazışmaları idare, bizzat Başkanın imzası gereken yazılar dışındaki evrak ile ilâm ve sözleşmeleri onun adına imza, her türlü meslek ve yönetim kısımlarının iş dağıtımını ile görevlendirilmesinde ve mahallî inceleme ekip ve programlarının hazırlanmasında Birinci Başkanına yardım eder : Araştırma, inceleme ve meslekî yayın işlerini düzenler, idari şubeleri Başkan adına denetler ve Başkanın vereceği diğer görevleri yerine getirir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 20. — Millet Meclisi metninin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

I - Sayıştay mensuplarının görev ve yetkileri

MADDE 21. — Millet Meclisi metninin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Millet Meclisi metninin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Millet Meclisi metninin 23 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

c) Raportör ve Denetçiler

MADDE 24. — Raportörler, bağlı buldukları Daire ve Kurullara bu kanunla verilen görevlerle ilgili kararları yazmak ve verilen hükümler dairesinde tutanak ve ilâmları düzenlemek ve bunların gerektirdiği diğer bütün işlemleri yapmakla görevlidirler.

MADDE 25. — Denetçiler, incelemek üzere Birinci Başkanlığa veya onun adına grup şeflerince kendilerine verilen idare hesaplarıyla kesinhesapları ve işlemleri, kanun, tüzük, yönetmelik ve genel-gelirdeli esas ve usuller dairesinde inceliyerek sonucunu birer raporla Birinci Başkanlığa bildirmek ve bu kanunla verilen diğer Sayıştay hizmetlerini yapmakla görevlidirler.

Denetçiler; anlam, uygulama veya sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini zarara uğratici gördükleri mali kanun, tüzük, yönetmelik, kararname ve sair mevzuat hükümlerini, inceleme sırasında tesbit ederek bunları gerekçesiyle birlikte ve yazılı olarak Birinci Başkanlığa bildirirler. Birinci Başkan, bu bildirimleri derhal Genel Kurula havale eder ve bunlardan Genel Kurul kararıyla kabule değer görülenler üç aylık raporlarla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine sunulur. Bu hükmün uygulanmasında izlenecek usul ve şekiller Sayıştay Genel Kurulunca hazırlanacak bir talimatta belirtilir.

II - Yönetim mensupları

MADDE 26. — Sayıştayın işlemesiyle ilgili yönetim işleri bu kanuna bağlı kadrolarda yazılı memurlar tarafından yapılır.

Kurulacak yönetim dallarının görevleriyle bu görevlerin yapılma yolları ilgililerin sorumluluk dereceleri yönetmeliğinde gösterilir.

Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu

MADDE 27. — Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulu her takvim yılı için Genel Kurulca seçilecek bir daire başkanı, bir üye, bir uzman denetçi veya raportör, bir başdenetçi ile genel sekreterden kurulur.

Aynı şekilde birer yedek seçilir.

Kurula daire başkanı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısı ile toplanır ve oy çokluğuyla karar verir.

Genel sekreter, uzman denetçi veya raportör, başdenetçi şahıslarını ilgilendiren konuların görüşüldüğü toplantılara katılamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sayıştayın görev ve yetkileri

Sayıştayın görevleri

MADDE 28. — Sayıştay aşağıda gösterilen görevleri yerine getirir :

I - A) Genel ve katma bütçeli dairelerin,

B) (A) bendinde yazılı daireler tarafından sermayesinin yarısı veya yarısından fazlasına katılmak suretiyle sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan kurum ve teşebbüslerin,

C) Kanunlarla Sayıştay denetimine tabi tutulan diğer kurumların bütün gelir, gider ve mallarıyla nakit, tahvil, senet gibi kıymetlerinin (Emanet niteliğinde olanlar dâhil) alınıp verilmesini, saklanma ve kullanılmasını denetler. Sorumluların hesap ve işlemlerini yargılayarak kesin hükme bağlar.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 24. — Millet Meclisi metninin 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Denetçiler, incelemek üzere Birinci Başkanlıkça veya onun adına grup şeflerince kendilerine verilen idare hesaplarıyla kesinhesapları ve işlemleri, kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelerdeki esas ve usuller dairesinde inceliyerek sonucunu birer raporla Birinci Başkanlığa bildirmek ve bu kanunla verilen diğer Sayıştay hizmetlerini yapmakla görevlidirler.

Denetçiler; anlam, uygulama veya sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini zarara uğratici nitelikte gördükleri malî kanun, tüzük, yönetmelik, kararname ve sair mevzuat hükümlerini, inceleme sırasında tesbit ederek bunları gerekçesiyle birlikte ve yazılı olarak Birinci Başkanlığa bildirirler. Birinci Başkan, bu bildirimleri derhal Genel Kurula havale eder ve bunlardan Genel Kurul kararıyle kabule değer görülenler üç aylık raporlarla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine sunulur. Bu hükmün uygulanmasında izlenecek usul ve şekiller Sayıştay Genel Kurulunca hazırlanacak bir talimatta belirtilir.

MADDE 26. — Millet Meclisi metninin 26 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 27. — Millet Meclisi metninin 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. — Millet Meclisi metninin 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

II - Devlete ait ikraz, istikraz ve taahhütlerle çeşitli kaynaklardan bağış ve yardım suretiyle elde edilen nakdî veya aynı kıymetleri, Hazine bonolarını, bütün kefalet, kredi ve Hazine avanslarını kaydedip denetler,

III - Genel ve katma bütçelere ilişkin kesinhesapları inceliyerek düzenleyeceği uygunluk bildirimlerini, ilişkin olduğu Kesinhesap kanunu tasarisının verilmesinden başhyarak en geç 6 ay içinde Millet Meclisi Başkanlığına sunar.

IV - Gerektiğinde malî işlere ve hesap usulleriyle gelir tahakkuk sistemlerine dair Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine rapor verir.

V - Denetimine tabi kuruluşların hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda gerekli gördüğü hususlara dair Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine rapor verir.

VI - Sayıştay, kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir.

Sayıştayın yetkileri

MADDE 29. — Sayıştay, bu kanunla veya diğer kanunlarla yüklendiği görevlerin yerine getirilmesi sırasında Bakanlık, kurul ve kurumlarla, idare âmirlikleriyle, sayman ve diğer sorumlularla doğrudan yazışmaya, gerekli gördüğü belge, defter ve kayıtları göndereceği mensupları vasıtasıyla görmeye veya dilediği yere getirtmeye ve sözlü bilgi almak üzere her derece ve sınıftan ilgili memurları çağırmaya, bakanlık, daire ve kurumlardan temsilci istemeye yetkilidir.

Sayıştay denetimine giren işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, Devlet, özel idare, belediye ve sair bütün resmî kurun ve kurullarla diğer gerçek ve tüzel kişilerden (Bankalar dâhil) isteyebilir.

Sayıştay denetimine giren daire ve kurumların işlemleriyle ilgili kayıtları, eşya ve malları, işleri ve hizmetleri görevlendireceği, mensupları veya bilirkişiler tarafından yerinde ve işlem ve olayın her safhasında incelemeye yetkilidir. Bilirkişinin hukukî durumu, yetkisi ve sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Bu maddenin uygulanmasında izlenecek usul ve esaslar yönetmeliğinde belirtilir.

Bu madde gereklerini haklı bir sebebe dayanmaksızın tam olarak yerine getirmiyen birinci ve ikinci fıkralarda yazılı ilgililer hakkında, Sayıştayın istemi üzerine dairelerince disiplin kovuşturması yapmakla beraber bu gibiler için ayrıca genel ve özel hükümler dairesinde işlem de yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Vize

MADDE 30. — Merkezde ve Sayıştay Genel Kurulunca harcamadan önce (denetimin) uygulanmasına karar verilen yerlerde bu kanunla istisna edilenler hariç genel ve katma bütçelerden Sayıştayın vizesi olmaksızın harcama yapılamaz, kredi açılmaz ve avans ödenemez.

Kadroların dağıtım işleri de önceden Sayıştayın vizesine bağlıdır.

Harcamadan önce denetim yapılmasına karar verilen yerlerde Sayıştay Başkanlığınca teşkilât kurulabilir veya denetim grupları görevlendirilebilir.

Genel ve katma bütçelerden önce vize işlemine tabi tutulmayan harcamaları sonradan vize işlemine tabidir.

Harcamadan sonra vizeye verilen belgelerden kabule uygun görülenleri vize edilir, kabule uygun görülmiyenleri önceden hesaptan çıkarılmayıp bunların düzeltilmesi veya geri alınması dairesine bir önergeyle bildirilir. Hesap devresi sonuna kadar düzeltilmiyen veya geri alınmıyan kıymetlerin ödettirilmesi sayman hesapları üzerinde yapılacak incelemelerle hükme bağlanır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Sayıştayın yetkileri

MADDE 29. — Sayıştay, bu kanunla veya diğer kanunlarla yüklendiği görevlerin yerine getirilmesi sırasında Bakanlık, kurul ve kurumlarla, idare âmirlikleriyle, sayman ve diğer sorumlularla doğrudan yazışmaya, gerekli gördüğü belge, defter ve kayıtları göndereceği mensupları vasıtasıyla görmeye veya dilediği yere getirtmeye ve sözlü bilgi almak üzere her derece ve sınıftan ilgili memurları çağırmaya, bakanlık, daire ve kurumlardan temsilci istemeye yetkilidir.

Sayıştay denetimine giren işlemlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, Devlet, özel idare, belediye ve sair bütün resmî kurum ve kurullarla diğer gerçek ve tüzel kişilerden (Bankalar dâhil) isteyebilir.

Sayıştay denetimine giren daire ve kurumların işlemleriyle ilgili kayıtları, eşya ve malları, işleri ve hizmetleri, görevlendireceği, mensupları veya bilirkişiler tarafından yerinde ve işlem ve olayın her safhasında incelemeye yetkilidir. Bilirkişinin hukukî durumu, yetkisi ve sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Bu maddenin uygulanmasında izlenecek usul ve esaslar yönetmeliğinde belirtilir.

Bu madde gereklerini haklı bir sebebe dayanmaksızın tam olarak yerine getirmiyen birinci ve ikinci fıkralarda yazılı ilgililer hakkında, Sayıştayın istemi üzerine dairelerince disiplin kovuşturması yapılmakla beraber bu gibiler için ayrıca genel ve özel hükümler dairesinde işlem de yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Vize

MADDE 30. — Merkezde ve Sayıştay Genel Kurulunca harcamadan önce denetimin uygulanmasına karar verilen yerlerde bu kanunla istisna edilenler hariç genel ve katma bütçelerden Sayıştayın vizesi olmaksızın harcama yapılamaz, kredi açılmaz ve avans ödenemez.

Kadroların dağıtım işleri de önceden Sayıştayın vizesine bağlıdır.

Harcamadan önce denetim yapılmasına karar verilen yerlerde Sayıştay Başkanlığınca teşkilât kurulabilir veya denetim grupları görevlendirilebilir.

Genel ve katma bütçelerin önce vize işlemine tabi tutulmayan harcamaları sonradan vize işlemine tabidir.

Harcamadan sonra vizeye verilen belgelerden kabule uygun görülenleri vize edilir, kabule uygun görülmiyenleri önceden hesaptan çıkarılmayıp bunların düzeltilmesi veya geri alınması dairesine bir önergeyle bildirilir. Hesap devresi sonuna kadar düzeltilmiyen veya geri alınmayan kıymetlerin ödettirilmesi sayman hesapları üzerinde yapılacak incelemelerle hükme bağlanır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 31. — Merkezde ve harcamadan önce denetimin uygulandığı yerlerde 100 000 lira-dan daha fazla harcamayı gerektiren sözleşmeler yerine getirilmeden önce Sayıştayca tescil edilir. Ancak ivedilik ve gizlilik sebebiyle eksiltmeden istisnasına Bakanlar Kurulunca karar verilen hususlarla yabancı memleketlerde yapılan satınalmalara ilişkin sözleşmeler bu hükmün dışındadır.

MADDE 32. — Harcamadan önce vizeye sunulan belgeleri, Birinci Başkan tarafından görevlendirilen grup şefi ve gözetimindeki denetçiler, mevzuat dairesinde inceliyerek vize ederler.

Tereddütlü görülen gider belgeleri denetçi ve grup şefinin yazılı düşüncesiyle birlikte dairesine gönderilir. Alınacak karşılık üzerine bunlar ya vize edilir, ya da bir müzakere ile Birinci Başkanlığa verilir.

Birinci Başkan bu belgeleri dairelerden birine gönderir ve karara bağlar.

Bu kararlara dayanılarak yapılan ret işlemlerine, usulü dairesinde itirazda bulunulması halinde, keyfiyet tekrar incelenmek üzere ilgili Sayıştay Dairesine veya Daireler Kuruluna verilir. Vizeye karar verildiği takdirde gider belgeleri vize edilir. İtiraz yerinde görülmediği takdirde belgeler karar gereğince dairesine geri gönderilir.

Sonradan vizeye tabi harcamaların vizesinde tereddüt husule gelirse önce karara bağlanmak üzere, bu harcamaya ait belgeler, Birinci Başkan tarafından dairelerin birine verilir.

MADDE 33. — Sayıştayın tescilinden veya vizesinden kaçınıp gerekçeli bir önergeyle dairesine geri çevirdiği harcamadan maddi hataya veya ödenek yetersizliğine veya kadro üstünde tâyin ve istihdamlara ilişkin olanları hakkındaki reddi kesindir.

MADDE 34. — Ancak Sayıştayca vizesinden kaçınılan kanunların açıkça yasaklamadığı her hangi bir harcama işinde :

Birinci derecedeki ita âmirlerinin yazılı direktmesi halinde keyfiyet Sayıştayca yeniden incelenir.

Sayıştay kaçınmasında belirttiği ve Bakanlar Kurulunca keyfiyetin incelenerek ita âmirinin görüşünün yerinde görüldüğü hakkında karar verildiği ve bu karar Sayıştaya bildirildiği takdirde ihtiyat kaydıyla vize işlemi yapılır.

Sayıştay bu yolda ihtiyat kaydıyla vize ettiği evrak ile diğer işlemler ve yolsuzluklar hakkında üç ayda bir sunacağı raporla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisine bilgi verir.

İkinci derecedeki ita âmirlerinin yazılı direktmesi halinde ihtiyat kaydıyla vize işlemi yapılır ve belirttiği hususa ait sorumluluk kendisine aidolup ilgili sayman hesabının yargılanması sırasında kesin hükme bağlanır.

MADDE 35. — Sayıştay harcamadan önce vizesinden müstesna kanunla belli harcamalar şunlardır :

1. Memur aylıklarıyla bunlara yapılan yardımlar ve görevlerine ilişkin olarak tanınan diğer haklar,
2. Sürekli ve geçici hizmetlilerle sözleşmeli personelin ücret ve yevmiyeleri,
3. Emekli, dul ve yetim aylıkları,
4. Mahkeme harcları,
5. Kanunla belirli beyiye aidatı,
6. Nisbeti kanunla belirli aidat ve ikramiyeler,
7. İki resmî daire arasında veya Hazine ile ilgili gelir ve gider suretiyle yapılan harcamalar,
8. Vergi, resim ve diğer adlarla resmî daireler adına yapılan kesintiler,
9. Sayıştayca tescil edilmiş sözleşmelere dayanılarak yapılacak kira bedeli ödemeleri,

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 31. — Millet Meclisi metninin 31 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Harcamadan önce vizeye sunulan belgeleri, Birinci Başkan tarafından görevlendirilen grup şefi ve gözetimindeki denetçiler, mevzuat dairesinde inceliyerek vize ederler.

Tereddütlü görülen gider belgeleri denetçi ve grup şefinin yazılı düşüncesiyle birlikte dairesinde inceliyerek vize ederler.

Tereddütlü görülen gider belgeleri denetçi ve grup şefinin yazılı düşüncesiyle birlikte dairesine gönderilir. Alınacak karşılık üzerine bunlar ya vize edilir, ya da bir müzekkere ile Birinci Başkanlığa verilir.

Birinci Başkan bu belgeleri dairelerden birine gönderir ve karara bağlar.

Bu kararlara dayanılarak yapılan ret işlemlerine, usulü dairesinde itirazda bulunulması halinde, keyfiyet incelenmek üzere ilgili Sayıştay Dairesine veya Daireler Kuruluna verilir. Vizeye karar verildiği takdirde gider belgeleri vize edilir. İtiraz yerinde görülmediği takdirde belgeler karar gereğince dairesine geri gönderilir.

Sonradan vizeye tabi harcamaların vizesinde tereddüt husule gelirse önce karara bağlanmak üzere, bu harcamaya ait belgeler, Birinci Başkan tarafından dairelerin birine verilir.

MADDE 33. — Millet Meclisi metninin 33 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 34. — Sayıştayca vizesinden kaçınılan kanunların açıkça yasaklamadığı her hangi bir harcama işinde birinci derecedeki ita âmirlerinin yazılı direktmesi halinde keyfiyet Sayıştay Genel Kurulunda incelenir.

Bu kurul da vizeyi uygun bulmazsa Bakanlar Kurulunca keyfiyetin incelenerek ita âmirinin görüşünün yerinde görüldüğü hakkında karar verildiği ve bu karar Sayıştaya bildirildiği takdirde ihtiyat kaydıyla vize işlemi yapılır.

Sayıştay bu yolda ihtiyat kaydıyla vize ettiği işlemi, diğer işlemler ve yolsuzluklar hakkında üç ayda bir sunacağı raporla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlıklarına bildirir.

İkinci derecedeki ita âmirlerinin yazılı direktmesi halinde ihtiyat kaydıyla vize işlemi yapılır ve direktlediği hususa ait sorumluluk kendisine aidi olup ilgili sayman hesabının yargılanması sırasında kesin hükme bağlanır.

MADDE 35. — Sayıştayın, harcamadan önce vizesinden istisna edilen kanunla belli harcamalar şunlardır :

1. Memur aylıklariyle bunlara yapılan yardımlar ve görevlerine ilişkin olarak tanınan diğer haklar,

2. Sözleşmeli ve yevmiyeli personelin ücret ve yevmiyeleri,

3. Emekli, dul ve yetim aylıkları,

4. Mahkeme harcları,

5. Kanunla belirli beyiye aidatı,

6. Nisbeti kanunla belirli aidat ve ikramiyeler,

7. İki resmî daire arasında veya Hazine ile ilgili gelir ve gider suretiyle yapılan harcamalar,

8. Vergi, resim ve diğer adlarla resmî daireler adına yapılan kesintiler,

9. Sayıştayca tescil edilmiş sözleşmelere dayanılarak yapılacak kira bedeli ödemeleri.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

10. Geriverilecek paralar,
11. Harcırah avansları.

MADDE 36. — Merkez ve vilâyetlerde bağtlanacak sözleşmelerle dayanaklarının birer örnekleri yedi gün zarfında ve doğrudan Maliye Bakanlığı ile Sayıştaya gönderilmesi mecburidir.

MADDE 37. — Sayıştaya gönderilen ve iliği bulunmayan belgelerden ödeme, kredi ve verile emirleriyle avans senetlerinin ve bu kanunun 31 nci maddesinde yazılı sözleşmelerin en çok üç ve diğerlerinin onbeş gün içinde Sayıştayca incelenerek sonuçlandırılması mecburidir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetleme

I - Genel esaslar

MADDE 38. — Sayıştay denetimine giren idare ve kurumların;

- a) Gelir, gider ve mal işlemlerini, bu işlemlere ait sayman hesaplarını bütün kayıt ve belgelerile birlikte incelemek ve neticede bütün bu işlem ve hesapları yargılama yolu ile;
  - b) Bütçe hesabının ve bu nitelikteki diğer hesapların kesilmesini, sayman hesaplarının sonuçlarını, ilgisine göre Kesinhesap kanunu tasarıları veya kesin mizan ve bilâncolarla karşılaştırmak suretiyle; ve
  - c) Kanunlarda belirtilen diğer konuları;
- İlgili daire ve kurumlardan alınacak bilgi ve belgeleri incelemek ve Sayıştayda gerekli kayıtları kurmak suretiyle denetler.

Askeri kadrolarla askerî teçhizat, levazım, ayniyat, fabrika ve müesseseler, hiçbir şekil ve surette Sayıştay denetlemesi dışında bırakılamaz. Ancak, bunların denetim usulleri, Sayıştayın görüşü alındıktan sonra Millî Savunma ve Maliye Bakanlıklarında yapılacak bir yönetmelikle belirtilir.

Hesapların verilme zamanı

II - Hesaplar

MADDE 39. — Hesap ve işlemleri Sayıştayın denetimine giren idare ve kurumların kanunlarına göre bir bütçe veya hesap yılı veya hesap devresi içindeki bütün gelirlerinin, giderlerinin ve mallarının hesapları saymanlar tarafından ertesi yılın en geç mahsup devresi sonuna kadar Sayıştaya verilir.

Özel idare ve belediye hesapları için bu müddet, yetkili meclislerce kesinhesapların onanması tarihini kovalayan ikinci ayın başıdır. Ancak bu müddet ertesi malî yılın sonunu aşamaz.

Mal işlemlerinin hesap devresi, 5 yıldan fazla olmamak şartıyla, ilgili saymanlık işlemlerinin durumuna göre, Sayıştayca tesbit olunur.

Hesap ve işlemlere ait belge, kayıt, defter ve cetvellerin yıl veya hesap devreleri içinde, bir aydan fazla olmamak üzere, belirtilecek müddetler sonunda gönderilmesine veya yerinde incelemeye hazır bulundurulmasına Sayıştayca karar verilebilir. Bu hal yukarıdaki fıkralar gereğince yıl veya hesap devreleri sonlarındaki hesap verme mecburiyetini kaldırmaz.

Hesapların niteliği

MADDE 40. — Gelir, gider ve mal işlemlerinin hesapları Sayıştaya ayrı ayrı verilir. Daire ve kurumların bir bütçe veya hesap yılında veya özel kanuna göre kabul edilmiş olan hesap devresi içinde:

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

10. Geriverilecek paralar,
11. Harcırah avansları.

MADDE 36. — Merkez ve vilâyetlerde bağtlanacak sözleşmelerle dayanaklarının birer örneğinin yedi gün zarfında Sayıştaya gönderilmesi mecburidir.

MADDE 37. — Sayıştaya gönderilen ve iliği bulunmayan belgelerden ödeme, kredi ve verile emirleriyle avans senetleri ve bu kanunun 31 nci maddesinde yazılı sözleşmeleri en çok üç ve diğeri onbeş gün içinde Sayıştayca incelenerek sonuçlandırılır.

I - Genel esaslar

MADDE 38. — Sayıştay denetimine giren idare ve kurumların;

a) Gelir, gider ve mal işlemlerini. bu işlemlere ait sayman hesaplarını bütün kayıt ve belgeleriyle birlikte incelemek ve neticede bütün bu işlem ve hesapları yargılama yolu ile:

b) Bütçe hesabının ve bu nitelikteki diğeri hesapların kesilmesini, sayman hesaplarının sonuçlarını, ilgisine göre Kesinhesap kanunu tasarıları veya kesin mizan ve bilâncolarla karşılaştırmak suretiyle;

c) Kanunlarda belirtilen diğeri konuları ilgili daire ve kurumlardan alınacak bilgi ve belgeleri incelemek ve Sayıştayda gerekli kayıtları kurmak suretiyle;

Denetler,

Askerî kadrolarla askerî teçhizat, levazım, ayniyat, fabrika ve müesseseler, Sayıştay denetimine tabidir. Ancak, bunların denetim usulleri, Sayıştayın görüşü alındıktan sonra Millî Savunma ve Maliye Bakanlıklarınca yapılacak bir yönetmelikte belirtilir.

Hesapların verilme zamanı

II - Hesaplar

MADDE 39. — Hesap ve işlemleri Sayıştayın denetimine giren idare ve kurumların kanunlarına göre bir bütçe veya hesap yılı veya hesap devresi içindeki bütün gelirlerinin, giderlerinin ve mallarının hesapları saymanlar tarafından en geç mahsup devresini takibeden bir ay içinde Sayıştaya verilir.

Mal işlemlerinin hesap devresi, 5 yıldan fazla olmamak şartıyla, ilgili saymanlık işlemlerinin durumuna göre, Sayıştayca tesbit olunur.

Hesap ve işlemlere ait belge, kayıt, defter ve cetvellerin yıl veya hesap devreleri içinde, bir aydan fazla olmamak üzere, belirtilecek müddetler sonunda gönderilmesine veya yerinde incelemeye hazır bulundurulmasına Sayıştayca karar verilebilir. Bu hal yukardaki fıkralar gereğince yıl veya hesap devreleri sonlarındaki hesap verme mecburiyetini kaldırmaz.

Hesapların niteliği

MADDE 40. — Gelir, gider ve mal işlemlerinin hesapları Sayıştaya ayrı ayrı verilir. Daire ve kurumların bir bütçe veya hesap yılında veya özel kanuna göre kabul edilmiş olan hesap devresi içinde :

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

- a) Tahakkuk eden ve tahsil edilen bütün gelirlerin, gelir artıklarının ve emanetlerin miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, gelir hesabını;
- b) Yapılan harcamaların ve bunlara ilişkin olarak alınan para ve sair kıymetlerin miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, gider hesabını;
- c) Mevcut ve alınan, sarf olunan, satış, yok etme veya sair suretlerle elden çıkarılan her türlü malların ve eşyanın miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, mal hesabını teşkil eder.

28 nci maddenin I (B) ve I (C) bendlerinde söz konusu sabit veya döner sermayeler veya fonlar veyahut kurumların ve il özel idareleri ile belediyelerin yetkili mercilerce onaylanmış bütçe ve kadrolariyle kesinhesapları ve bunlarla ilgili kararlar, bilânço esasına göre hesap yürüten kurumlarda ise kesin mizan ve bilânçolar, Sayıştaya verilecek hesaplara dâhildir.

Yukarıdaki fıkralarda sözü geçen cetvel, defter ve belgelerin cins ve neveleri ve verilme devreleri, Sayıştayca bir genelgeyle belirtilir.

Özel mevzuatına göre bir saymanın aynı zamanda gelir, gider ve mal işlemlerini yapmakla görevli olması halinde, hesapların bu işlemlerin tamamına veya bir kısmına şâmil olması veya ayrı ayrı verilmesi hallerini ve hesapların verilme tarz ve şekillerini, Sayıştay bir genelgeyle tesbit ederek ilgili idare, kurum ve saymanlara tebliğ eder.

III - Saymanlar

MADDE 41. — Sayıştaya hesap vermekle yükümlü olan saymanlar şunlardır :

1. Gelir saymanları;
2. Gider saymanları;
3. Mal saymanları.

Sayman durumunda olanlar :

MADDE 42. — Usulüne uygun olarak sayman sıfatıyla görevlendirilmediği halde kendiliğinden veya verilen emir üzerine gelirleri toplıyan, harcıyan ve malları saklıyan ve idare edenler de bu işlemler bir saymanın hesabına dâhil edilmediği takdirde, sayman addolunur ve kanun hükümleri gereğince sayman sıfatıyla hesabını Sayıştaya vermeye zorunlu olup saymanlar hakkındaki sorumluluk bunlar hakkında da uygulanır.

Eğer bu hal âmirlerinin yazılı emirleri üzerine cereyan etmiş ise sorumlulukta onlar da ortaklırlar.

Saymanlıkların ve saymanların Sayıştaya bildirilmesi

MADDE 43. — Bakanlıklar ve katma bütçeli dairelerle Sayıştay denetimine tabi olan bütün idare ve kurumlar her hesap yılı başından önce merkez yurt içi ve yurt dışındaki bütün kuruluşlarına giren saymanlıkların neveleri ile buldukları mahalleri, görev sahalarının hudut ve şümulünü, saymanlıklara bağlı mutemetliklerle depo, ambar ve benzeri iş yerlerinin açık adreslerini, görev başındaki saymanların ad ve soyadlarıyla sicil numaralarını, aylık ücret ve derecelerini Sayıştaya bildirmekle ve sorumluların imza sirkülerini göndermekle yükümlüdürler.

Yıl içinde yapılan değişiklikler de değişiklik tarihinden itibaren en çok bir ay içinde aynı suretle Sayıştaya bildirilir.

Saymanların hesap vermesi

MADDE 44. — Hesaplar, saymanlar tarafından bu kanunda ve diğer kanunlarda yazılı suretler içinde tamamlanarak incelenmeye hazır vaziyette bekletilir veya Sayıştayın bildireceği yere gönderilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

- a) Tahakkuk eden ve tahsil edilen bütün gelirlerin, gelir artıklarının ve emanetlerin miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, gelir hesabını;
- b) Yapılan harcamaların ve bunlara ilişkin olarak alınan para ve sair kıymetlerin miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, gider hesabını;
- c) Mevcut ve alınan, sarf olunan, satış, yok etme veya sair suretlerle elden çıkarılan her türlü malların ve eşyanın miktar ve mahiyetini gösteren cetvel ve defterlerle bunlarla ilgili her türlü belgeler, mal hesabını teşkil eder.

28 nci maddenin I (B) ve I (C) bendlerinde söz konusu sabit veya döner sermayeler veya fonlar veyahut kurumların yetkili mercilerce onaylanmış bütçe ve kadrolariyle kesinhesapları ve bunlarla ilgili kararlar, bilanço esasına göre hesap yürüten kurumlarda ise kesin mizan ve bilançolar, Sayıştaya verilecek hesaplara dâhildir.

Yukardaki fıkralarda sözü geçen cetvel, defter ve belgelerin cins ve neveleri ve verilme devreleri, Sayıştayca bir genelgeyle belirtilir.

Özel mevzuatına göre bir saymanın aynı zamanda gelir, gider ve mal işlemlerini yapmakla görevli olması halinde, hesapların bu işlemlerin tamamına veya bir kısmına şâmil olması veya ayrı ayrı verilmesi hallerini ve hesapların verilme tarz ve şekillerini, Sayıştay bir genelgeyle tesbit ederek ilgili idare, kurum ve saymanlara tebliğ eder.

MADDE 41. — Millet Meclisi metninin 41 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 42. — Millet Meclisi metninin 42 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43. — Millet Meclisi metninin 43 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 44. — Millet Meclisi metninin 44 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Hesaplar görev başında bulunan sonuncu sayman tarafından hazırlanır ve verilir. Hesabın verilmesinden doğan sorumluluk buna aittir.

Hesabını tamam olarak hazırladıktan sonra başka yere naklolunan, emekliye ayrılan veya Bakanlık emrine alınan saymanlar, haleflerine verdikleri devir sırasında, hazırladıkları hesaplarını da devrederler ve bu husus devir tutanağında belirtilir.

Ölüm, sağlık durumu ve sair mücbir sebeplerle hesap vermeye muktedir olamayan veya hesapları bağlı buldukları Dairelerce kurulacak bir kurul eliyle yeni saymana devredilir.

Saymanlığın başka bir saymanlığa katılması halinde, sayman o tarihe kadarki hesabını yeni saymana devre, saymanlığın kaldırılması halinde ise, sayman bu hesabı üç ay içinde Sayıştaya vermeye zorunludur.

IV - Sorumluluk halleri :

MADDE 45. — Sorumlularca; gelir, gider, mal ve kıymetlerden mevzuata uygun olarak tahakkuk ettirilmediği, alınmadığı, harcanmadığı, verilmediği saklanmadığı veya idare edilmediği Sayıştayca kesin hükme bağlananları, sorumlular keyfiyetin idarece kendilerine bildirilmesinden başlayarak üç ay için Hazineye ödemekle zorunludurlar.

Sayıştayca haklarında verilen kesin hükümler sorumlulara ve ayrıca gerekli kovuşturma yapılmak üzere Maliye Bakanlığı ve mahallî idarelerin yetkili mercilerine 63 nci madde uyarınca bildirilir.

Malın ödettirilmesi, yok olma tarihindeki rayiç bedel üzerinden, bu tarih belli değilse malın satın alındığı tarih ile kaybolmanın tesbit edildiği tarih arasındaki en yüksek rayice göre bulunacak bedel üzerinden olur. Devlet mallarının hasara uğratılması halinde uygulanacak genel hükümler saklıdır.

Sayıştayca verilen ilâmlar aleyhine Danıştaya başvurulamaz.

V - Hesapların incelenmesi :

MADDE 46. — Sayman hesaplarından hangilerinin merkezde veya hesap yerlerinde incelenmesine Genel Kurul karar verir. Bu hesaplar Birinci Başkanın görevlendireceği denetçiler tarafından incelenir.

Ancak, kayıtlı mallarının değerleri toplamı (500 000) lira ve daha yukarı olan mal saymanlıkları yerinde denetlenir.

Merkezde incelenmekte olan saymanlık hesaplarından her hangi birinin yerinde incelenmesine ilgili denetçinin istemi üzerine hesabın bağlı bulunduğu dairece karar verilebilir. Bu karar Genel Kurulca da uygun bulunduğu takdirde bu hesaplar Birinci Başkanın görevlendireceği denetçiler tarafından yerinde incelenir.

İncelenme sırasında;

1. Gelirlerin, alacakların ve her türlü hakların kanunlara, tüzüklere ve yönetmeliklere ve bütçedeki tertiplerine uygun olarak tahakkuk, takip ve tahsil edilip edilmediği,

2. Giderlerin,

a) Kanunlara, tüzüklere, yönetmeliklere ve bütçedeki tertibine, ödeneğine ve kadroya uygun olarak harcanıp harcanmadığı,

b) Ödemenin istihkak sahiplerinin veya vekillerinin kimliği araştırılmak suretiyle yapılıp yapılmadığı,

c) İdare hesabına giren bütün işlemlerin para ve sair kıymet hareketlerinin kanun, tüzük ve yönetmeliklerdeki hükümlere uygun bulunup bulunmadığı,

3. Taşınır ve taşınmaz malların giriş, saklanması, kullanış ve çıkışları ile bunların bulunması

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

IV - Sorumluluk halleri :

MADDE 45. — Sorumlularca; gelir, gider, mal ve kıymetlerden mevzuata uygun olarak tahakkuk ettirilmediği, alınmadığı, harcanmadığı, verilmediği, saklanmadığı veya idare edilmediği Sayıştayca kesin hükme bağlananları, sorumlular keyfiyetin idarece kendilerine bildirilmesinden başlayarak üç ay içinde Hazineye ödemekle zorunludurlar.

Sayıştayca haklarında verilen kesin hükümler sorumlulara ve ayrıca gerekli kovuşturma yapılmak üzere Maliye Bakanlığına 63 ncü madde uyarınca bildirilir.

Malın ödettirilmesi, yok olma tarihindeki rayiç bedel üzerinden, bu tarih belli değilse malın satın alındığı tarih ile kaybolmanın tesbit edildiği tarih arasındaki en yüksek rayice göre bulunacak bedel üzerinden olur. Devlet mallarının hasara uğratılması halinde uygulanacak genel hükümler saklıdır.

Sayıştayca verilen ilâmlar aleyhine Danıştaya başvurulamaz.

MADDE 46. — Millet Meclisi metninin 46 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

gerekli olan yerlerde tamamen mevcudolup olmadığı hususlarının yürürlükteki kanun, tüzük ve yönetmelik esaslarına göre yapılp yapılmadığı,

4. Yukardaki fıkralarda yazılı bütün işlem ve hesapların belgelere ve kayıtlarına uygun olup olmadığı,

Araştırılır.

MADDE 47. — Sayıştay, yapacağı incelemeler sırasında, denetimine giren bütün daire ve kurumların bütçelerine konulmuş olan ödeneklerin bütçede gösterilen iş, hizmet ve ihtiyaçlara harcanıp harcanmadığı hakkındaki görüşünü uygunluk bildirimlerine derceder.

MADDE 48. — Denetçiler kendilerine verilen hesapları bu kanunla diğer kanunlarda yazılı esaslar ve yönetmeliğindeki usuller gereğince inceler ve sonucu gösterir bir rapor düzenler. Bu inceleme sırasında mevzuata uymeyen bulmadığı veya noksan gördüğü işler hakkında sorumluların yazılı savunmalarını alması ve düşüncesiyle birlikte raporda göstermesi şarttır.

Usulü dairesinde yapılan bildirim bilgi edinilmesinden itibaren en çok otuz gün içinde cevap vermiyen sorumluların savunmaları beklenmiyerek mevcut bilgi ve belgelere göre rapor düzenlenmekle beraber, bunlar hakkında ayrıca bu kanun esaslarına göre disiplin veya ceza kovuşturulması isteminde bulunulur.

Bu raporlarda hesabın doğruluğu ve denkliği ve belgelerin tamamı olup olmadığı ve inceleme neticesinde sorumluluğu gerektiren hususlar görülüp görülmediği ve ayrıca 28 nci maddenin birinci fıkrasının (C) bendinde yazılı sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan teşebbüs ve kurumların harcama ve çalışmalarının kuruluş gayelerine uygun bulunup bulunmadığı da raporlarır sonunda açıklanır.

MADDE 49. — Sorumlular veya diğer ilgili memurlar denetçilerin istiyeceği bilgiyi vermeye, kayıtlarla belgeleri geciktirmeksizin göstermeye veya vermeye mecburdurlar.

Sorumluların yanında bulunmayan belgeler ilgili dairelerden istenir. Sorumlular belgelerin asıllarını ve aslı gösterilemiyen belgelerin ikinci nüshalarını göstermek zorundadırlar.

Yukardaki hükme uymayanlar hakkında bu kanun esaslarına göre ceza veya disiplin kovuşturması yapılır.

MADDE 50. — İncelenmesi bitirilen hesapların raporları ona ait cetvel ve belgelerle birlikte Birinci Başkanlığa verilir. Başkanlık bunları yargılanmak üzere dairelere verir.

VI - Saymanlar hakkında uygulanacak cezalar

MADDE 51. — Hesabını kanun hükümleri dairesinde zamanında ve tam olarak vermeyen saymanların aylıkları, Sayıştayca ita âmirlerine ve saymanlara bildirilmesi üzerine hesabını verinceye kadar yarım olarak verilir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı aydan itibaren üç ay içinde yine hesap verilmediği takdirde alınacak kararlar sayman memuriyetinden çıkartılır.

Denetleme ve yargılama sırasında istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri ve gerekli açıklamayı vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenler verilecek kararlar aylık istihkakının yarısına kadar aylık kesimi cezasiyle cezalandırılır ve bir mühlet verilir. Tâyin edilen mühlet içinde yine istenilen evrak ve vesikaları vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazsa, hakkında verilecek kararın bildirilmesi üzerine, bağlı olduğu dairece, iş ve memuriyetine son verilir.

Sayıştay ilâmlarının icrasını izlemiyenler hakkında da aynı cezalar uygulanır.

MADDE 52. — Emeklilik, Bakanlık emrine alınma ve benzeri sebeplerle hesabını devretmeden temelli veya geçici olarak vazifeden ayrılmış bulunan saymanlar, hesapları verinceye kadar aylık ve diğer istihkaklarının ödenmesi geciktirilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 47. — Millet Meclisi metninin 47 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 48. — Denetçiler kendilerine verilen hesapları bu kanunla diğer kanunlarda yazılı esaslar ve yönetmeliğindeki usuller gereğince inceler ve sonucu gösterir bir rapor düzenler. Bu inceleme sırasında mevzuata uygun bulmadığı veya noksan gördüğü işler hakkında sorumluların yazılı savunmalarını alması ve düşüncesiyle birlikte raporda göstermesi şarttır.

Usulü dairesinde yapılan bildirim bilgi edinilmesinden itibaren en çok otuz gün içinde cevap vermeyen sorumluların savunmaları beklenmiyerek mevcut bilgi ve belgelere göre rapor düzenlenmekle beraber, bunlar hakkında ayrıca bu kanun esaslarına göre disiplin veya ceza kovuşturulması isteminde bulunulur.

Bu raporlarda hesabın doğruluğu ve denkliği ve belgelerin tamam olup olmadığı ve inceleme neticesinde sorumluluğu gerektiren hususlar görülüp görülmediği ve ayrıca 28 nci maddenin birinci fıkrasının (B) ve (C) bendlerinde yazılı sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan teşebbüs ve kurumların harcama ve çalışmalarının kuruluş gayelerine uygun bulunup bulunmadığı da raporların sonunda açıklanır.

MADDE 49. — Millet Meclisi metninin 49 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 50. — Millet Meclisi metninin 50 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

VI - Saymanlar hakkında uygulanacak cezalar :

MADDE 51. — Hesabını kanun hükümleri dairesinde zamanında ve tam olarak vermeyen saymanların aylıkları, Sayıştayca ita âmirlerine ve saymanlara bildirilmesi üzerine hesabını verinceye kadar yarım olarak verilir. Yarım aylık kesilmeye başlandığı aydan itibaren üç ay içinde yine hesap verilmediği takdirde alınacak kararlar sayman memuriyetinden çıkartılır.

Denetleme ve yargılama sırasında istenilen her çeşit bilgi, belge ve defterleri ve gerekli açıklamayı vermeyen ve denetleme ve yargılamayı güçleştirenler aylık istihkakının yarısına kadar aylık kesimi cezasıyla cezalandırılır ve bir mühlet verilir. Tâyin edilen mühlet içinde yine istenilen evrak ve vesikaları vermez veya denetleme ve yargılamayı güçleştiren sebepleri ortadan kaldırmazsa, iş ve memuriyetine son verilir.

Sayıştay ilâmlarının icrasını izlemeyenler hakkında da aynı cezalar uygulanır.

MADDE 52. — Emeklilik, Bakanlık emrine alınma ve benzeri sebeplerle hesabını devretmeden temelli veya geçici olarak vazifeden ayrılmış bulunan saymanlar, hesaplarını verinceye kadar aylık ve diğer istihkaklarının ödenmesi geciktirilir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Başka vazifeye naklen atanan saymanlar da devrini vermedikçe yeni görevlerine başlayamazlar. İstifa suretiyle ayrılan saymanlardan devrini zamanında vermiyenler sonradan Sayıştay denetimine tabi daire ve kurumlarda bir göreve atanamazlar.

MADDE 53. — 51 ve 52 nci maddeler hükümleri, ilgili dairelerce yerine getirilir. İlgili daireler bu maddenin uygulanışından Sayıştaya bilgi verirler.

MADDE 54. — Sayıştayın istemi üzerine 51 ve 52 nci maddeler hükümlerini uygulamıyanlar hakkında dairelerince disiplin kovuşturması yapılır.

MADDE 55. — a) Devletçe müessese ve fertlere ikraz ve tâviz olarak verilip Hazinece açılacak hesaplara kaydedilen paralar, sayman hesapları arasında Sayıştayca incelenir ve izlenir.

Özel kanunlarla Hazinesinin kefalet ettiği istikraz muameleleri dahi Sayıştayca incelemeye ve izlemeye tabidir.

Bu inceleme neticeleri uygunluk bilirimlerine yazılır.

b) Genel ve Katma bütçeli dairelerle özel idareler ve belediyelerce yapılan istikrazlarla alınan avanslar ve hizmet karşılığı olmıyarak çıkarılan Hazine bonoları miktar ve faizleri ve itfa bedelleri kanunlarındaki hükümlere göre Sayıştayca kaydolunur. İstikraz ve avans sözleşmeleri hakkında bağitleme tarihinden ve Hazine bonoları hakkında imza ve ihraç tarihinden itibaren 3 ay içinde Sayıştaya bilgi verilir.

Bu işlemlere ilişkin gider belgeleri sayman hesapları arasında Sayıştaya verilerek usulü dairesinde hükme bağlanır.

Bu konudaki inceleme sonuçları uygunluk bildirimlerinde gösterilir.

c) Kanunları gereğince mutemet ve mütaahhitlere verilen avanslarla açılan krediler dahi Sayıştayca incelenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yargılama

I - Hesapların yargılanması :

MADDE 56. — Daire başkanları dairelerine verilen hesap raporları hakkında Savcının yazılı düşüncesini alırlar.

Savcılıktan gelen raporlar Daire Başkanlığınca düşüncesi bildirilmek üzere üyelere verilir.

Üyeler kendilerine verilen raporlar üzerine gerekli incelemeyi yapar. Gerektiğinde raporda ilişiksiz görülen kısımların da her cihetine bakılıp bakılmadığını araştırır ve düşüncelerini yazmak suretiyle raporları Daire Başkanlığına geriverirler.

Üyece, raporlar üzerinde yapılacak inceleme sırasında lüzum görüleni üyenin teklifi üzerine Daire Başkanlığınca hesabın her cihetine bakılıp bakılmadığının araştırılması için uzman denetçilerden birine verilir. Uzman denetçi hesapta yeniden ilişkili hususlar görürse, usulü dairesinde sorumluların savunmasını alır ve yazacağı rapor düşüncesi bildirilmek üzere Savcılığa gönderilir. Savcılıktan gelen bu hesap dosyası Daire Başkanı tarafından tekrar aynı üyeye verilir.

MADDE 57. — Üyelerin yazılı düşüncesi üzerine dairece hesabın yargılanmasına başlanır. Yargılama sırasında lüzum görülürse Savcı davet edilerek düşüncesi sorulur.

MADDE 58. — Resmî dairelere, mutemetlere veya istihkak sahiplerine posta veya bankalar vasıtasıyla gönderilen paralarla mukadder kıymetli senet veya ayniyata ait alındılar saymanın beaetine yeterlidir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Başka vazifeye naklen atanan saymanlar da devrini vermedikçe yeni görevlerine başlayamazlar. İstifa suretiyle ayrılan saymanlardan devrini zamanında vermeyenler sonradan Sayıştay denetimine tabi daire ve kurumlarda bir göreve atanamazlar.

MADDE 53. — 51 ve 52 nci maddeler hükümleri, ilgili dairelerce yerine getirilir. İlgili daireler bu maddelerin uygulanışından Sayıştaya bilgi verirler.

MADDE 54. — Millet Meclisi metninin 54 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 55. — a) Devletçe müessese ve fertlere ikraz ve tâviz olarak verilip Hazinece açılacak hesaplara kaydedilen paralar, sayman hesapları arasında Sayıştayca incelenir ve izlenir.

Özel kanunlarla Hazinesin kefalet ettiği istikraz muameleleri dahi Sayıştayca incelemeye ve izlemeye tabidir.

Bu inceleme neticeleri uygunluk bildirimlerine yazılır.

b) Genel ve Katma bütçeli dairelerce yapılan istikrazlarla alınan avanslar ve hizmet karşılığı olmayarak çıkarılan Hazine bonoları miktar ve faizleri ve itfa bedelleri kanunlarındaki hükümlere göre Sayıştayca kaydolunur. İstikraz ve avans sözleşmeleri hakkında bağitleme tarihinden ve Hazine bonoları hakkında imza ve ihraç tarihinden itibaren 3 ay içinde Sayıştaya bilgi verilir.

Bu konudaki inceleme sonuçları uygunluk bildirimlerinde gösterilir.

c) Kanunları gereğince mutemet ve mütaahhitlere verilen avanslarla açılan krediler dahi Sayıştayca incelenir.

I - Hesapların yargılanması :

MADDE 56. — Daire başkanları dairelerine verilen hesap raporları hakkında Savcının yazılı düşüncesini alırlar.

Savcılıktan gelen raporlar Daire Başkanlığınca düşüncesi bildirilmek üzere üyelere verilir.

Üyeler kendilerine verilen raporlar üzerine gerekli incelemeyi yapar. Gerekteğinde raporda iliksiz görülen kısımların da her cihetine bakılıp bakılmadığını araştırır ve düşüncelerini yazmak suretiyle raporları Daire Başkanlığına geriverirler.

Üyelerce, raporlar üzerinde yapılacak inceleme sırasında lüzum görüleni üyenin teklifi üzerine Daire Başkanlığınca hesabın her cihetine bakılıp bakılmadığının araştırılması için uzman denetçilerden birine verilir. Uzman denetçi hesapta yeniden ilişkili hususlar görürse, usulü dairesinde sorumluların savunmasını alır ve yazacağı rapor, düşüncesi bildirilmek üzere Savcılığa gönderilir. Savcılıktan gelen bu hesap dosyası Daire Başkanı tarafından tekrar üyeye verilir.

MADDE 57. — Millet Meclisi metninin 57 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 58. — Millet Meclisi metninin 58 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Merkez veya diğer saymanlıklar adına harcama yapılmış ve bunlara ait para yerine geçen evrak ve senetler yerlerine gönderilmişse merkez veya ilgili saymanın bunların alındığını bildiren belgeleri Sayıştaya göndermesi ödemeyi yapan saymanı beraet ettirir.

Bu belgeler gönderilmediği takdirde bunların postaya verildiği sırada yapılan tutanakların veya kaybolan evrakın resmî kayıtlarından alınacak onanmış örnekleri dahi beraet için muteber sayılır. Ancak bu evrak ve senetler kanun, nizam ve kararlara uygun değilse saymanın bu kanuna göre olan sorumluluğu devam eder.

Posta idarelerine tutanaklariyle kıymetli posta paketi halinde teslim edilen paralar gönderildiği yerde tamam olarak çıkmazsa idare ve Adliyece yapılacak soruşturmaya ve verilecek karara göre sorumluluk belli olur.

MADDE 59. — Zaruri sebeplerle asılları veya ikinci nüshaları ibraz veya tevdi edilemeyen hallerde, hizmetin yapıldığını ve karşılığının hak sahibine verildiğini gösteren evraka, belgeye ve mevcut kayıt ve delillere göre, Savcının düşüncesi alındıktan sonra sorumluların beraet veya zimmetine hükmedilir.

MADDE 60. — Savaş, yangın, sel, deprem, idari ve askerî sebeplerle, tahliye gibi olağanüstü haller dolayısıyla veya çalınma ya da mücbir sebeplerle kaybolduğu anlaşılan belge ve kayıtların bulunmasına ve gönderilmesine imkân bulunmadığı idare kurullarınca tutanakla onanırsa, sayman mevcut delillere göre yargılanır.

Ancak yukarıda yazılı hallerin vukuunda, saymanın durumu derhal yazı ile üstüne bildirmesi ve zimmetini ibra için 15 gün içinde bağlı olduğu Bakanlık veya daireye başvurması şarttır. Bu takdirde saymanın beraeti veya sorumluluğu Bakanlık veya dairesinin düşüncesi alınmak suretiyle Sayıştayca hükme bağlanır.

MADDE 61. — Hesapların yukarıdaki maddelere göre yapılan yargılanması sonunda beraet veya zimmet veya tazmin hükmü verilir. Verilen hükümler Daire Başkanı tarafından raporun fıkraları hizasına özet olarak yazılıp imza edilir. Ayrıca tutanak yapılması ve mahkeme başkanı ile üyeleri tarafından imza edilmesi lâzımdır.

MADDE 62. — İlâm müsveddeleri mahkeme kurulu tarafından görülüp imza edildikten sonra bundan gereği kadar ilâm çıkarılır. Bu ilâmlardan ikişer nüshası Daire Başkanı ve üyeler tarafından imza edildikten sonra imzalı nüshalardan birisi dairede alkonulup diğeri ve imzalı nüshaları hesap dosyası ile birlikte Birinci Başkanlığa verilir. Bu ilâmlar Birinci Başkan veya tevkil edeceği kimseler tarafından Sayıştay mührü ile mühürlenip imza edildikten sonra mahkeme kurulu tarafından imzalı nüshası genel sekreterlikçe saklanır.

MADDE 63. — Sayıştay ilâmlarının birer nüshası sorumlulara, birer nüshası sorumluların bağlı olduğu bakanlık veya daireye, iki nüshası da, bir nüshası ile ilgili saymanlığa gönderilmek üzere, Maliye Bakanlığına ve bir nüshası da Savcılığa usulüne göre tebliğ olunur.

İl özel idareleriyle belediyelere ait ilâmların birer nüshası sorumlulara, bir nüshası İçişleri Bakanlığına, iki nüshası da, birisi ilgili saymanlığa verilmek üzere, valiliğe ve bir nüshası da savcılığa tebliğ olunur.

Sayıştay daireleri veya Temyiz Kurulundan verilen kararlar müphem ise taraflardan her biri; tavgizini yahut iki tarafın adı ve soyadı ile sıfatı ve iddiaları sonucuna ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesini isteyebilir.

Tavgiz veya düzeltme dilekçeleri karşı taraf sayısından bir nüsha fazlasıyla verilir.

Kararı vermiş olan daire veya Temyiz Kurulu işi inceler ve lüzum görürse dilekçenin bir nüshasını, tavgin edeceği süre içerisinde cevap vermek üzere, diğere tarafa tebliğ eder. Cevap iki nüsha olarak verilir, bunlardan birisi tavgiz veya düzeltmeyi isteyen tarafa gönderilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 59. — Millet Meclisi metninin 59 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 60. — Millet Meclisi metninin 60 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 61. — Millet Meclisi metninin 61 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 62. — Millet Meclisi metninin 62 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 63. — Sayıştay ilâmlarının birer nüshası sorumlulara, birer nüshası sorumluların bağlı olduğu bakanlık veya daireye, iki nüshası da, bir nüshası ilgili saymanlığa gönderilmek üzere, Maliye Bakanlığına ve bir nüshası da Savcılığa usulüne göre tebliğ olunur.

Sayıştay daireleri veya Temyiz Kurulundan verilen kararlar müphem ise taraflardan herbiri; tavgizini yahut iki tarafın adı ve soyadı ile sıfatı ve iddiaları sonucuna ilişkin yanlışlıklar ile hüküm fıkrasındaki hesap yanlışlıklarının düzeltilmesini isteyebilirler.

Tavgiz veya düzeltme dilekçeleri karşı taraf sayısından bir nüsha fazlasıyla verilir.

Kararı vermiş olan daire veya Temyiz Kurulu işi inceler ve lüzum görürse dilekçenin bir nüshasını, tavgin edeceği süre içerisinde cevap vermek üzere, diğer tarafa tebliğ eder. Cevap iki nüsha olarak verilir, bunlardan birisi tavgiz veya düzeltmeyi isteyen tarafa gönderilir.

Görevli daire veya kurulun bu husustaki kararı taraflara tebliğ olunur.

Tavgiz, kararın yerine getirilmesine kadar istenilebilir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Görevli daire veya kurulun bu husustaki kararı taraflara tebliğ olunur. Tazvih, kararın yerine getirilmesine kadar istenilebilir.

MADDE 64. — Sayıştay ilâmları kesinleştikten sonra 45 nci madde gereğince yerine getirilir. İlâmların yerine getirilmesini izlemekten, ilâmların gönderildiği dairelerin en büyük âmiri sorumludur.

İlâmlarda gösterilen zimmet ve tazminlerde zimmetler vukuu tarihinden; tazminler ise hükmedildikleri tarihten itibaren faize tabi olarak, âmme alacaklarının tahsili hakkındaki hükümlere göre tahsil olunur.

Ancak, bu suretle eklenecek faizin tutarı, zimmet veya tazminine karar verilen miktarın % 10 unu geçemez.

MADDE 65. — Sarftan önce vize için Sayıştaya gönderilmiş olan tahakkukat belgelerinin ve sarftan sonra sayman hesaplarının incelenmesi esasında suç teşkil eden bir fiile raslandığı takdirde, ilgili denetçi tarafından derhal deliller tesbit edilerek durum, Birinci Başkanlığa bildirilir. Birinci Başkanın görevlendireceği hesap mahkemesince kamu dâvası yönünden kovuşturma yapılmasına karar verilmesi halinde de işlemli evrak veya hesabın bu kısmı, gereği yerine getirmek üzere toplanan ilk delillerle birlikte sorumluların bağlı olduğu daireye ve Cumhuriyet Savcılığına verilir. Genel mahkemelerce verilen hükümler, Sayıştayın, hesap ve işlemler yönünden denetimine ve hükmüne engel değildir. Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar yönetmeliğinde belirtilir.

MADDE 66. — Saymanların hesapları Sayıştaya noksansız verildiği tarihten itibaren iki yıl içinde yargılanmadığı takdirde hükmen onanmış sayılır.

II - Kanun yolları

1. Temyiz

MADDE 67. — Sayıştay dairelerince verilen ilâmlar Sayıştay Temyiz Kurulunda temyiz olunur. Bu kurulca verilen kararlar kesindir.

MADDE 68. — Sayıştay dairelerinin ilâmları;

- a) Kanuna aykırılık,
- b) Yetkiyi aşmak,
- c) Yargılama usullerine riayet etmemek gibi sebeplerle 63 ncü maddede yazılı ilgililer tarafından temyiz olunabilir.

Temyiz süresi ilgiliye ilâmın tebliğinden itibaren doksan gündür.

MADDE 69. — Temyiz isteği dilekçe ile yapılır. Dilekçeye ilgililer tarafından itirazlarını isbat edecek belgeler bağlanır. Temyiz evrakının suretleri karşı tarafın sayısınca verilir.

Temyiz dilekçesiyle buna bağlı evrak karşı tarafa tebliğ olunur. Tebliğden itibaren otuz gün içinde cevap verilebilir. Bu cevaplar da temyiz edene tebliğ olunur. Temyiz eden de buna onbeş gün içinde cevap verebilir. Bu cevaplar da karşı tarafa tebliğ olunur. Buna da onbeş gün içinde cevap verilebilir.

MADDE 70. — Cevaplar alındıktan sonra veya taraflardan biri süresi içinde karşılık vermediği takdirde temyiz incelenmesi yapılarak karara bağlanır.

MADDE 71. — Temyiz dilekçesi ve lâyihalar Sayıştay Başkanlığına verilir. Merkezde bulunanlar, temyiz dilekçelerini, Sayıştaya gönderilmek üzere buldukları yerin en büyük mükiye memuruna da verebilirler.

İlgililer isterlerse evrakın alındığına dair kendilerine bir alındı verilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 64. — Sayıştay ilâmları kesinleştikten sonra 45 nci madde gereğince yerine getirilir. İlâmların yerine getirilmesini izlemekten, ilâmların gönderildiği dairelerin en büyük âmiri sorumludur.

İlâmlarda gösterilen zimmet ve tazminlerde zimmetler vukuu tarihinden; tazminler ise hükmedildikleri tarihten itibaren faize tabi olarak, İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre tahsil olunur.

Ancak, bu suretle eklenecek faizin tutarı, zimmet veya tazminine karar verilen miktarın % 10 unu geçemez.

MADDE 65. — Harcamadan önce vize için Sayıştaya gönderilmiş olan tahakkukat belgelerinin ve harcamadan sonra sayman hesaplarının incelenmesi esnasında suç teşkil eden bir fiile raslandığı takdirde, ilgili denetçi tarafından derhal deliller tesbit edilerek durum, Birinci Başkanlığa bildirilir. Birinci Başkanın görevlendireceği hesap mahkemesince kamu dâvası yönünden kovuşturma yapılmasına karar verilmesi halinde de işlemli evrak veya hesabın bu kısmı, gereği yerine getirilmek üzere toplanan ilk delillerle birlikte sorumluların bağlı olduğu daireye veya Cumhuriyet Savcılığına verilir. Genel mahkemelerce verilen hükümler, Sayıştayın, hesap ve işlemler yönünden denetimine ve hükmüne engel değildir. Bu maddenin uygulanması ile ilgili hususlar yönetmeliğinde belirtilir.

MADDE 66. — Millet Meclisi metninin 66 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 67. — Millet Meclisi metninin 67 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 68. — Millet Meclisi metninin 68 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 69. — Millet Meclisi metninin 69 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 70. — Millet Meclisi metninin 70 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 71. — Millet Meclisi metninin 71 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 72. — Taraflar yazı ile isterler veya Temyiz Kurulu lüzum görürse tarafları veya bir tarafı davet ederek savunmalarını dinler ve açıklama isteyebilir.

MADDE 73. — Temyiz Kurulu temyiz olunan hükmü olduğu gibi veya düzelterek tasdik eder, kaldırır ya da bozar. Bozma halinde evrak yeniden karara bağlanmak üzere o kararı veren daireye gönderilir.

Daire ilk kararında direktir ve bu direktme üzerine temyiz olunarak tekrar Temyiz Kurulunca bozma kararı verilirse daire bu karara uymak zorundadır.

2. Yargılamanın iadesi

MADDE 74. — Aşağıdaki sebepler üzerine savcı, hükümlü, hükümlünün bağlı olduğu Bakanlık veya daire ya da Maliye Bakanlığı tarafından yargılanmanın iadesi istenebileceği gibi Sayıştay Dairelerince de doğrudan doğruya buna karar verilebilir. Yargılamanın iadesi sebepleri şunlardır :

- a) Hesapta maddi hata bulunması, noksan veya mükerrerlik olması,
- b) İbrahim edilen belgede sahtecilik bulunup da hükme etki yapmış olması,
- c) İnceleme veya yargılama sırasında görülmiyen yanlış veya usulsüz bir işlemin hükümden sonra meydana çıkmış olması,
- ç) Hükme tesir edebilecek bazı belgelerin inceleme ve yargılama sırasında bulunmayıp, hükümden sonra meydana çıkması,
- d) Hükme esas tutulan bir ilâmın bozulma suretiyle ortadan kalkmış olması,
- e) Kesinhesapların incelenmesi sonunda Genel Kurulca, bütçe tertip ve mahsubuna ilişkin daire kararlarının aksine karar verilmiş olması.

Türkiye Büyük Millet Meclisinden kesinhesabı geçmiş olsun olmasın, ilâmın tebliği tarihinden itibaren beş yıl sonra, yargılamanın iadesi isteminde bulunulamaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinden kesinhesabın onanmış olması şahıs borçlarına etkili değildir.

MADDE 75. — Yargılamanın iadesi istemi, hükmü veren dairece incelenir ve ilk olarak yargılamanın iadesi lüzumuna karar verilir. Bu karardan sonra iade olunan hususlara inhisar etmek şartıyla yargılama yapılır.

MADDE 76. — Yargılamanın iadesi dileğinde bulunmak icrayı alıkoymaz. İade dilekçesini inceliyen daire, gerekli gördüğü takdirde kanunen muteber teminat karşılığında, icranın geciktirilmesine karar verebilir.

3. Karar düzeltmesi

MADDE 77. — Temyiz Kurulu kararlarına karşı aşağıdaki sebeplerle temyiz isteğinde bulunmuş olanlar tarafından ilâmın tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere karar düzeltmesi istenebilir.

- a) Hükümün zatına etkili iddia ve itirazların kararda karşılanmamış olması,
- b) Bir ilâmda aynı konu hakkında birbirine aykırı hükümler bulunması,
- c) Temyiz yolu ile görülen işlerde Temyiz Kuruluna ibraz olunan ve karara etkili bulunan evrakta bir sania ve sahtelik vukubulmuş olması.

MADDE 78. — Karar düzeltilmesi istem ve incelenmesi temyiz şekil ve usulleri dairesinde yürütülür. Şu kadar ki, burada 72 nci madde hükmü uygulanmaz.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 72. — Millet Meclisi metninin 72 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 73. — Millet Meclisi metninin 73 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 74. — Millet Meclisi metninin 74 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 75. — Millet Meclisi metninin 75 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 76. — Millet Meclisi metninin 76 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 77. — Millet Meclisi metninin 77 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 78. — Millet Meclisi metninin 78 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 79. — Kanun yollarına başvurma hallerinde bu kanunda yer almamış olan hususlar hakkında Hukuk Muhakeme Usulleri Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

III - İctihadın birleştirilmesi

MADDE 80. — İşin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde kesinleşmiş olsun olmasın, birbirine aykırı gördüğü ilâmları Birinci Başkan icthadın birleştirilmesi için Genel Kurula verir.

Birinci Başkan birleşmiş icthadın değiştirilmesi için de istemde bulunabilir.

İctihadı birleştirme ve değiştirme kararları ile 17 nci madde gereğince alınan Genel Kurul kararları Resmî Gazete ile yayımlanır.

Bu kararlar yayımından sonraki ödemeler hakkında uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Genel uygunluk bildirimini ve Sayıştay raporları

MADDE 81. — Sayıştay, bakanlıklar tarafından düzenlenen kesinhesapları sayman hesaplarıyla ve Hazinece düzenlenen genel hesabı da bakanlıklar kesinhesaplarıyla karşılaştırır ve uygunluk derecesini Anayasanın 128 nci maddesinde belirtilen süre içinde Millet Meclisi Başkanlığına sunar.

MADDE 82. — Genel bütçe dışında kalıp da bütçeleri bir kanunla Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçen dairelerin kesinhesapları hakkında da yukardaki madde hükmü uygulanır.

MADDE 83. — Yukardaki maddeler gereğince düzenlenecek kesinhesaplara Sayıştay ilâmlarının infaz derecesini gösterir bir cetvelin bağlanması şarttır.

MADDE 84. — Kesinhesap kanunu tasarısı, Anayasanın 128 nci maddesinde belirtilen bir yıllık süreyi aşmamak şartıyla, idare hesapları tam olarak Sayıştaya verilmedikçe Millet Meclisi Başkanlığına sunulamaz.

MADDE 85. — Hesapların tatbikine ve uygunluk bildiriminin hazırlanmasına ilişkin işlemler Birinci Başkan tarafından denetçilerden kurulu kesinhesap şubesine havale olunur. Kesinhesaplar hakkında bu şubece düzenlenen raporlar ikinci derecede dairelerce incelenerek karara bağlanır.

MADDE 86. — Kesinhesap hakkında dairelere verilen kararlar her yıl sırayla bir üye tarafından incelenir ve bir rapor düzenlenir. Bu rapor daire kararıyla birlikte Maliye Bakanı adına yetkili bir zat ve Sayıştay Savcısı da hazır bulunduğu halde genel kurulda görüşülür ve uygunluk bildiriminin son şekli tesbit olunur.

Genel bütçe dışında kalan bütçelerin kesinhesaplarının Genel Kurulda görüşülmesinde ayrıca ilgili dairenin yetkili temsilcisi de bulunur.

Genel uygunluk bildirimleri, Genel Kurul üyeleri ve savcı tarafından imza edildikten sonra Birinci Başkanlıkça Millet Meclisi Başkanlığına sunulur.

MADDE 87. — Genel ve katma bütçeli dairelerin bir hesap devresindeki mal işlemlerinin incelenmesi sonucunda beliren hata ve noksanlıklar ve bu daireler dışında kalan idare ve kurumların bir yıllık hesaplarının incelenmesi sonucu, bunların faaliyetlerinin kuruluş gayelerine uygun olmadığı da belirtmek şartıyla, Sayıştay Genel Kurulu raporlarıyla Birinci Başkanlıkça Cumhuriyet Senatosuna ve Millet Meclisine sunulur.

MADDE 88. — İnceleme ve denetleme sırasında, hesap ve işlemlerden mevzuata uygun görül-

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 79. — Millet Meclisi metninin 79 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 80. — İşin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde aynı konu hakkında dairelerce veya Temyiz Kurulunca verilen ilâmlar birbirine aykırı ise, Birinci Başkan bu ilâmları içtihadın birleştirilmesi için Genel Kurula verir.

Birinci Başkan birleşmiş içtihadın değiştirilmesi için de istemde bulunabilir.

İçtihadın birleştirme ve değiştirme kararları ile 18 nci madde gereğince alınan Genel Kurul kararları Resmî Gazete ile yayınlanır.

MADDE 81. — Millet Meclisi metninin 81 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 82. — Millet Meclisi metninin 82 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 83. — Millet Meclisi metninin 83 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 84. — Millet Meclisi metninin 84 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 85. — Millet Meclisi metninin 85 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 86. — Millet Meclisi metninin 86 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 87. — Millet Meclisi metninin 87 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 88. — inceleme ve denetleme sırasında, hesap ve işlemlerden mevzuata uygun görül-

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

miyenlerden Sayıştay Genel Kurulunca gerekli görülenler, bu husustaki Sayıştay mütalâasıyla birlikte bir raporla Birinci Başkanlıkça Cumhuriyet Senatosuna ve Millet Meclisine duyurulur.

ONUNCU BÖLÜM

Bütçe, personel ve özlük işleri

MADDE 89. — Sayıştay, Genel Bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetilir.

Birinci Başkanlıkça hazırlanarak Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Sayıştay bütçesi, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdareci üyeleri tarafından, Genel bütçe kanunu tasarisına ithal edilmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesiyle birlikte yazıyla Maliye Bakanlığına gönderilir.

Sayıştayın muhasebe işleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlık Müdürlüğünce yönetilir.

Çeşitli kanunların Bakanlar Kurulu kararına lüzum gösterdiği işlerden Sayıştay hizmetleriyle ilgili olanlar, Millet Meclisi Başkanlık Divanının idari işlem niteliğindeki kararlarıyla yürütülür.

MADDE 90. — Sayıştay kuruluşuna dâhil memur ve hizmetliler Birinci Başkan tarafından kadro unvanları ile bağlı olmaksızın Sayıştay kuruluşu ile ilgili hizmetlerde kendi kadroları ile görevlendirilebilirler. Bu suretle görevlendirilenlerin kadroları ile ilgili her türlü hakları ve ödenekleri devam eder.

Ancak meslek mensupları Genel Sekreter yardımcılıkları hariç yönetim işlerinde görevlendirilemezler.

MADDE 91. — Başkan ve üyeler birinci derece memur aylıkları tutarını alırlar. Bu suretle alınan aylıklar, bunların emekliliklerinde ve diğer memuriyetlere geçmelerinde kazanılmış hak sayılmaz. Bu gibilerin emekliliklerinde ve diğer memuriyetlere geçmelerinde hizmet sürelerine göre kazandıkları derece aylıkları esastır.

Daire başkanları ve üyelerin izin ve geçici görevleri Birinci Başkanın onayı ile olur. Birinci Başkan hakkında bu hüküm kendiliğinden uygulanır.

Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensupları ile savcı ve savcı yardımcılarında yükselme sürelerini dolduranların buldukları kadroda üst derece aylığı verilerek veya üst kadroya atanarak yükselmelerinde yeterlik esastır. Yeterlik sicillerine göre belli olur.

Boşalan bir üs kadroya atanmada aynı derecede yeterli olanlar birden fazla ise, kıdem, disiplin cezası almamış bulunmak, mesleki inceleme ve yayınlarda bulunmuş olmak, bir yabancı dilden Devlet dil imtihanını kazanmış olmak tercih sebepleri sayılır.

Tercih sebepleri yoksa yapılacak sınavda üstün başarı gösterenler yükseltilir.

Genel Sekreter, Raportör, Uzman Denetçi, Başdenetçi, Denetçi ve Denetçi yardımcılarının yükseltilme işlemi memurlar seçim ve disiplin kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayı ile olur.

Savcı ve Savcı yardımcılarının yükselme işleriyle diğer özlük işleri Maliye Bakanlığına aittir. Ancak yıllık ve mazcret izinlerinin verilmesi Sayıştay Birinci Başkanının uygun görmesine bağlıdır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

miyenlerden Sayıştay Genel Kurulunca gerekli görülenler hakkında bu husustaki Sayıştay mütalâasıyla birlikte bir raporla Birinci Başkanlıkça Cumhuriyet Senatosuna ve Millet Meclisine bilgi verilir.

MADDE 89. — Sayıştay, genel Bütçe içinde kendi bütçesiyle yönetilir.

Birinci Başkanlıkça hazırlanarak Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Sayıştay bütçesi, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdareci üyeleri tarafından, Genel bütçe kanunu tasarisına ithal edilmek üzere, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi bütçeleriyle birlikte Bütçe Karma Komisyonuna verilir ve bir sureti de Maliye Bakanlığına gönderilir.

Sayıştayın muhasebe işleri, Millet Meclisi Saymanlık Müdürlüğünce yönetilir.

Çeşitli kanunların Bakanlar Kurulu kararına lüzum gösterdiği işlerden Sayıştay hizmetleriyle ilgili olanlar, Millet Meclisi Başkanlık Divanının idari işlem niteliğindeki kararlarıyla yürütülür.

MADDE 90. — Sayıştay meslek mensuplarının görevlerine, bu kanunda yazılı haller ile Devlet memurluğundan çıkarılmayı gerektiren haller dışında son verilemez. Aylık ve başka hakları elinden alnamaz. Meslek mensupları için tesis edilmiş sınıflardan başka bir sınıftaki görevde çalıştırılmazlar.

Ancak, sağlık bakımından görevlerini yerine getiremeyecek durumda oldukları tam teşekküllü sağlık kurulu raporuyla anlaşılanlarla, buldukları derecede yaş haddini doldurdıkları halde bir üst dereceye yükselmemişlerin görevine memurlar seçim ve disiplin kurulu kararı ve Birinci Başkanın onayıyla son verilir.

Haklarında disiplin veya ceza kovuşturması yapılmasına karar verilen genel sekreter, raportör ve yardımcıları, uzman denetçi, başdenetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarının görevleri başında kalmalarında soruşturmanın veya hizmetin gereği bakımından sakınca görülürse memurlar seçim ve disiplin kurulu kararıyla geçici bir süre için işten el çektirilebilir.

İşten el çektirme ve tekrar işe başlatma ve bunlarla ilgili diğer hususlar hakkında Devlet Memurları Kanununun görevden uzaklaştırılma bölümündeki hükümler uygulanır.

MADDE 91. — Sayıştay mensuplarına, hizmetlerinin karşılığı olarak sınıflarında buldukları derece ve kademenin gösterge rakamlarının, Genel Bütçe kanunlarında Devlet memurları aylıkları için tesbit edilen, katsayı ile çarpılmasından elde edilen miktarda aylık ödenir.

Başkan ve üyeler dışındaki Sayıştay meslek mensuplarının sınıflarındaki derece yükselmeleri ve derecelerinde kademe ilerlemeleri memurlar seçim ve disiplin kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayıyla olur.

Bu meslek mensuplarıyla savcı ve savcı yardımcılarının :

I - Kademe ilerlemesi için;

- a) Bulduğu kademe en az bir yıl çalışmış olması,
  - b) O yıl içinde olumlu sicil almış olması,
  - c) Bulduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması,
- Gereklidir.

II - Bir üst dereceye yükselmeleri için;

- a) Üst derecede açık kadro bulunması,
- b) Buldukları derecede yükselme sürelerini doldurmuş olmaları,
- c) Üst üste iki yıl olumlu ve üst dereceye yükselmeye yeterli olduklarına dair sicil almış olmaları,

Gereklidir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 92. — Sayıştay mensuplarından,

- a) Sayıştay Birinci Başkanı ile Daire başkanlarına, üyelere, savcı ve Genel Sekretere her ay aylıklarından ayrı olarak kadro aylık tutarlarının yüzde altmış oranında,
- b) Uzman Deentçi, Başdenetçi, Genel Kurul, Temyiz Kurulu ve daire raportörleri ve denetçilerle Genel Sekreter, savcı ve denetçi yardımcılarının derecelerine göre, bu kanuna bağlı üç sayılı cetvelde yazılı miktarlarda,
- c) Sair Sayıştay mensuplarına ekli dört No. lu cetvelde yazılı miktarlarda,

Ödenek verilir.

Ödeneğe hak kazanılması Maaş Kanunu hükümlerine tabidir.

Ancak, diğer bir göreve vekillik halinde yalnız bir yönden ve yüksek olanının ödeneği verilir.

MADDE 93. — Her yıl Sayıştay meslek mensuplarından en çok dört kişi mali hukuk ve mali işler alanında bilgilerini arttırmak ve meslekle ilgili incelemelerde bulunmak üzere Birinci Başkan tarafından lüzum görülen yabancı memleketlere iki yıl için mezun sayılmak suretiyle gönderebilir. Bu süre içinde Sayıştaydaki görevlerine ait aylıkları verilir. Ödenek hariç, diğer özlük hakları saklı kalmır. Bu gibilere gidış ve dönüş harcırahları ile yabancı memleketlerde kaldıkları sürece Harcırah Kanunu hükümleri dairesinde yevmiye verilir.

Bu suretle gönderilecek olanların nitelikleriyle seçim usulleri, yabancı memleketlerdeki çalışmalarının izlenmesi, bu memleketlerdeki çalışmalarına ait düzenliyecekleri raporların şekli ve süresinden önce geriye çağırılma sebepleri yönetmeliğinde ayrıca belirtilir.

Yurda dönenler, yabancı memleketlerde kaldıkları sürenin iki katı Sayıştayda mecburi hizmet görürler. Zorlayıcı bir sebeb olmaksızın daha önce ayrılanlardan ödenmiş olan yol paraları ile yevmiyeleri faizleriyle birlikte geri alınır.

Bu madde hükmünden faydalanabilmek için Sayıştayda en az beş yıl çalışmış olmak şarttır.

MADDE 94. — Özel bir kanun ile olmadıkça Sayıştay mensupları resmî veya özel daire ve kurum ve kurullarda ve özel kişiler yanında paralı veya parasız hiçbir görev alamazlar.

Bu maddeye aykırı hareket edenler istifa etmiş sayılırlar. Bu husus 27 nci maddedeki disiplin kurulunca karara bağlanır.

Ancak, mahkemelerce bilirkişi tâyin edilenler, kooperatif, şirketlerin ve hayır kurumlarının yönetim kurullarında görev alanlar, ilmi ve meslekî araştırma ve yayınlarda bulunanlar, davet olundukları millî ve milletlerarası kongre, konferans ve toplantılara katılanlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

MADDE 95. — Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensuplarının sicilleri her takvim yılı sonunda :

Kişisel ve meslekî nitelikleri, kanun ve nizamlara saygı derecesiyle görevine uyabilme yeteneği,

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Üç sicil döneminde iki olumlu sicil alanlar da yükseltilebilir.

Üst derecedeki açık bir kadroya aynı derecede yeterli olanlar birden fazla ise, disiplin cezası almamış bulunmak, meslekî inceleme ve yayınlarda bulunmuş olmak, bir yabancı dilden Devlet dil imtihanını kazanmış olmak ve kıdem tercih sebebi sayılır.

Tercih sebepleri yoksa yapılacak sınavda üstün başarı gösterenler yükseltilir.

Savcı ve savcı yardımcılarının yükselme işleriyle diğer özlük işleri Maliye Bakanlığına aittir. Ancak yıllık ve mâzeret izinlerinin verilmesi Sayıştay Birinci Başkanının muvafakatiyle olur.

Bir meslek sınıfından diğer bir meslek sınıfına atanacaklarla savcılık sınıfına atanacaklar bu kanunda yazılı nitelikleri taşımakla beraber; sınıflarında, dereceleri ve gösterge rakamları bakımından, atanacakları sınıftaki dereceye denk bir derecede bulunmaları veya bu dereceye yükselmeye hak kazanmış olmaları şarttır.

Genel sekreter yardımcılarının atanmaları hakkında yukardaki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 92. — Sayıştay mensuplarından,

a) Sayıştay Birinci Başkanı ile Daire başkanlarına, üyelere, savcı ve Genel Sekretere her ay aylıklarından ayrı olarak kadro aylık tutarlarının yüzde altmış oranında,

b) Uzman Denetçi, Başdenetçi, Genel Kurul, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu ve daire rapor-törleri ve denetçilerle Genel Sekreter, savcı ve denetçi yardımcılara derecelerine göre, bu kanuna bağlı iki sayılı cetvelde yazılı miktarlarda,

c) Sair Sayıştay mensuplarına ekli üç No. lu cetvelde yazılı miktarlarda,

Ödeneğe hak kazanılması aylık hükümlerine tabidir.

Ancak, diğer bir göreve vekillik halinde yalnız bir yönden ve yüksek olanının ödeneği verilir.

MADDE 93. — Millet Meclisi metninin 93 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 94. — Özel bir kanun ile olmadıkça Sayıştay mensupları resmî veya özel daire ve kurum ve kurullarda ve özel kişiler yanında paralı veya parasız hiçbir görev alamazlar.

Bu maddeye aykırı hareket edenler istifa etmiş sayılırlar. Bu husus disiplin kurullarınca karara bağlanır. Genel hükümler saklıdır.

Ancak, mahkemelerce bilirkişi tâyin edilenler, kooperatiflerin, ve hayır kurumlarının yönetim kurullarında görev alanlar, ilmî ve meslekî araştırma ve yayınlarda bulunanlar, davet olundukları millî ve milletlerarası kongre, konferans ve toplantılara katılanlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

MADDE 95. — Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensuplarının sicilleri her takvim yılı sonunda :

Kişisel ve meslekî nitelikleri, kanun ve nizamlara saygı derecesiyle görevine uyabilme yetene-

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

buldukları görevlerdeki başarı derecesi, yükselmeye yeterli olup olmadıklarını belirtecek şekilde;

A) Uzman denetçiler, raportörler, grup ve şube şefleri hakkında ilk derecede bir üye, ikinci derecede bir daire başkanı;

B) Denetçiler ve denetçi yardımcılılarıyla denetçi yardımcı adayları hakkında ilk derecede bağlı bulunduğu grup şefi, ikinci derecede bir üye;

C) Genel sekreter hakkında Birinci Başkan tarafından düzenlenir.

Sicillerde aykırılık olması halinde, üst derece sicil âmiri üye olanlar için daire başkanı, diğerleri için Birinci Başkan ilgili hakkındaki düşüncesini belirtir.

Ayrıca, yerinde inceleme sonucunda yerinde inceleme grup şefi tarafından grupundaki görevliler hakkında sicil düzenlenir.

Görevlerinde başarı gösteremedikleri veya yükselmeye yeterli olmadıkları yolunda sicil alanlara ve yeterli buldukları halde diğerlerinin tercihi sebebiyle yükseltilmeyenlere durum Birinci Başkan tarafından gizli olarak bildirilir.

Yukarıda belirtilen hususların uygulama şekli idare yönetmeliğinde belirtilir.

MADDE 96. — Başkan ve üyeler dışındaki Sayıştay meslek mensuplarının;

A) Meslekin vakar ve şerefiyle bağdaşamayan;

B) Hizmetin veya görevlerinin aksamamasını mucibolan, çalışma düzenini veya disiplini bozan hal ve hareketleri görülmesi veya öğrenilmesi üzerine Birinci Başkan durumu inceledikten sonra lüzum görürse haklarında bu kanun hükümleri uyarınca disiplin kovuşturması yapılmak üzere memurlar seçim ve disiplin kuruluna bildirir.

Bu kurul eldeki bilgi ve karinelere ve isnadolan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına lüzum olup olmadığını takdir eder.

Kovuşturma yapılmasına karar verilirse, kurulca kurul dışından seçilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi ile bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden kurul tarafından soruşturma yapılır.

Soruşturma şekli ve raporun verilmesi, rapor üzerinde memurlar seçim ve disiplin kurulunca yapılacak işlemle ilgili hususlar hakkında 99 ncu maddede yazılı hükümler uygulanır.

Memurlar seçim ve disiplin kurulunca dosya üzerinde gizli olarak yapılan inceleme ve görüşme sonunda isnadolan hal ve hareket sabit görülmezse dosyanın işlemde kaldırılmasını, bu hal ve hareket sabit görüldüğü takdirde 97 nci maddede yazılı disiplin cezalarından birinin verilmesini karar altına alır.

MADDE 97. — Disiplin cezaları şunlardır :

A) Uyarma : Memura, görevinde daha dikkatli davranmasının gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama : Memura, görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

C) Onbeş günlük geçmemek üzere aylığın kesilmesi.

D) Kıdeminin durdurulması : Memurun bulunduğu derecedeki kıdeminin ilerlemesinin altı ay ile 1 yıl veya 2 yıl için durdurulmasıdır.

E) Hizmet süresine göre istifaya veya emekliliğe davet : İlgili bu davet kararına tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. Ancak ilgilinin karara karşı Danıştaya başvurması halinde boşalan kadrosuna atanma yapılamaz.

Yukarıda belirtilen disiplin kovuşturmasını gerektiren hallerin neler olduğu ve bunlara hangi disiplin cezasının verileceği idare yönetmeliği ile tesbit edilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

ği, buldukları görevlerdeki başarı derecesi, yükselmeye yeterli olup olmadıklarını belirtecek şekilde;

A) Uzman denetçiler, raportörler, grup ve şube şefleri hakkında ilk derecede bir üye, ikinci derecede bir daire başkanı;

B) Denetçiler ve denetçi yardımcılarıyla denetçi yardımcı adayları hakkında ilk derecede bağlı bulunduğu grup şefi, ikinci derecede bir üye;

C) Genel sekreter hakkında Birinci Başkan tarafından düzenlenir.

Sicillerde aykırılık olması halinde, üst derece sicil âmri üye olanlar için daire başkanı, diğerleri için Birinci Başkan ilgili hakkındaki düşüncesini belirtir.

Ayrıca, yerinde inceleme sonucunda yerinde inceleme grup şefi tarafından grupundaki görevliler hakkında sicil düzenlenir.

Görevlerinde başarı gösteremedikleri veya yükselmeye yeterli olmadıkları yolunda sicil alanlara ve yeterli buldukları halde diğerlerinin tercihi sebebiyle yükseltilmiyenlere durum Birinci Başkan tarafından gizli olarak bildirilir.

Üç defa üst üste olumsuz sicil alan meslek mensuplarına, Memurlar Seçim ve Disiplin Kurulunun kararı ve Birinci Başkanın onayı üzerine emekliliklerini istemeleri veya istifa etmeleri bildirilir. Bir ay içinde bu davete uymayanlar istifa etmiş sayılırlar.

Yukarda öngörülen hususların uygulama şekli içyönetmeliğinde belirtilir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 98. — Bu kanunla hüküm bulunmayan hallerde. Sayıştay meslek mensupları ve yönetim mensupları hakkında da diğer kanunların Devlet memurlarıyla ilgili hükümleri uygulanır.

Yönetim mensupları için bu kanunlarda öngörülen yükseltme, disiplin ve ceza kovuşturmasıyla ilgili kurullar memurlar seçim ve disiplin kuruludur.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Disiplin ve ceza kovuşturması

Başkanlarla üyeler hakkında disiplin kovuşturması

MADDE 99. — A) Sayıştay daire başkanları ve üyelerinin görevlerinin vakar ve şerefi ile bağdaşmayan veya hizmetin aksamasını mucibolan hal ve hareketleri görülür veya öğrenilirse, Birinci Başkan, durumu inceledikten sonra lüzum görürse, haklarında disiplin kovuşturması yapılır.

Birinci Başkanın yukarıda yazılı hal ve hareketlerinin görülmesi veya öğrenilmesi halinde; Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı, olayı Yüksek Disiplin Kuruluna intikal ettirir.

B) Yüksek Disiplin Kurulu, her takvim yılı için Sayıştay Genel Kurulunca her daireden seçilecek birer üye ile daire başkanları arasında seçilecek beş daire başkanından kurulur.

Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısı ile toplanır.

Başkan veya üyelerden her hangi biri kurula katılmadığı veya boşalma olduğu hallerde başkan veya üyenin bağlı bulunduğu dairenin en kıdemli üyesi kurula katılır.

Kararlar üçte iki çoğunlukla verilir.

Haklarında isnatta bulunulanlar, Disiplin Kurulu üyesi ise, kurula katılamazlar.

C) Yüksek Disiplin Kurulu, eldeki bilgi ve delillere ve isnadolunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına yer olup olmadığını takdir eder.

Kurul, disiplin kovuşturması yapılmasına karar verirse, kurul dışındaki daire başkanları ve üyeler arasından seçeceği üç kişiyi soruşturma yapmakla görevlendirir.

Soruşturmayı yapmakla görevlendirilenler, ilgiliye, isnadolunan hal ve hareketi bildirerek savunmasını alırlar; lüzum gördükleri kimseleri andla dinler, konu ile ilgili bilgileri toplar ve sübüt delillerini tesbit ederler.

Bütün daire, teşekkül ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler, sorulan hususlara cevap vermek ve diğer istekleri yerine getirmek zorundadırlar.

Soruşturmayı yapanlar, yaptıkları soruşturmaları ve elde ettikleri bilgi ve delilleri gösteren ve bunlara göre disiplin cezaları verilmesine yer olup olmadığı hakkındaki kanaatlerini belirten bir rapor hazırlayıp müsbit evrak ve belgeleri bu rapora bağhyarak Yüksek Disiplin Kuruluna verirler.

D) Kurul Başkanı, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve beş günden az olmak üzere tâyin edeceği süre içinde yazılı savunmasını vermeye kendisini davet eder.

Kurul Başkanı, soruşturma dosyasını Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden birine havale eder.

Kurul, işi evrak üzerinde inceler ve gerekirse soruşturmanın genişletilmesine ve derinleştirilmesine karar verir.

İlgili, bu dosyayı raportörün önünde inceleyebilir.

E) Yüksek Disiplin Kurulu, isnadolunan hal ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemde kaldırılmasına karar verir.

Kurul, bu hal ve hareketleri sabit gördüğü takdirde bunların mahiyetine ve ağırlığına göre, ilgilinin uyarılmasına veya hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davet edilmesine karar verir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Disiplin ve ceza kovuşturması

Başkanlarla üyeler hakkında disiplin kovuşturması

MADDE 96. — A) Sayıştay daire başkanları ve üyelerinin görevlerinin vakar ve şerefi ile bağdaşamayan veya hizmetin aksamasını mucibolan hal ve hareketleri görülür veya öğrenilirse, Birinci Başkan, durumu inceledikten sonra sonucuna göre haklarında disiplin kovuşturması yapılır.

Birinci Başkanın yukarıda yazılı hal ve hareketlerinin görülmesi veya öğrenilmesi halinde, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı, olayı Yüksek Disiplin Kuruluna intikal ettirir.

B) Yüksek Disiplin Kurulu, her takvim yılı için Sayıştay Genel Kurulunca her daireden seçilecek birer üye ile daire başkanları arasından seçilecek beş daire başkanından kurulur.

Kurula en kıdemli daire başkanı başkanlık eder.

Kurul üye tamsayısı ile toplanır.

Başkan veya üyelerden her hangi biri kurula katılmadığı veya boşalma olduğu hallerde başkan veya üyenin bağlı bulunduğu dairenin en kıdemli üyesi kurula katılır.

Kararlar üçte iki çoğunlukla verilir.

Haklarında isnatta bulunulanlar, Disiplin Kurulu üyesi ise, kurula katılamazlar.

C) Yüksek Disiplin Kurulu, eldeki bilgi ve delillere ve isnadolunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına yer olup olmadığını takdir eder.

Kurul, disiplin kovuşturması yapılmasına karar verirse, kurul dışındaki daire başkanları ve üyeler arasından seçeceği üç kişiyi soruşturma yapmakla görevlendirir.

Soruşturmayı yapmakla görevlendirilenler, ilgiliye isnadolunan hal ve hareketi bildirerek savunmasını alırlar; lüzum gördükleri kimseleri andla dinler, konu ile ilgili bilgileri toplar ve sübüt delillerini tesbit ederler.

Bütün daire, teşekkül ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler, sorulan hususlara cevap vermek ve diğer istekleri yerine getirmek zorundadırlar.

Soruşturmayı yapanlar, yaptıkları soruşturmaları ve elde ettikleri bilgi ve delilleri gösteren ve bunlara göre disiplin cezaları verilmesine yer olup olmadığı hakkındaki kanaatlerini belirten bir rapor hazırlayıp müsbit evrak ve belgeleri bu rapora bağlayarak Yüksek Disiplin Kuruluna verirler.

D) Kurul Başkanı, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirilir ve on günden az olmamak üzere tâyin edeceği süre içinde yazılı savunmasını vermeye kendisini davet eder.

Kurul Başkanı, soruşturma dosyasını Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden birine havale eder.

Kurul, işi evrak üzerinde inceler ve gerekirse soruşturmanın genişletilmesine ve derinleştirilmesine karar verir.

İlgili, bu dosyayı raportörün önünde inceleyebilir.

E) Yüksek Disiplin Kurulu, isnadolunan hal ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlem den kaldırılmasına karar verir.

Kurul, bu hal ve hareketleri sabit gördüğü takdirde bunların mahiyetine ve ağırlığına göre, ilgilinin uyarılmasına veya hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davet edilmesine karar verir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

İlgilinin uyarılmasına karar verildiği takdirde kurul kararı, Birinci Başkan tarafından ilgiliye tebliğ edilir. Karar, Birinci Başkan hakkında ise, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanınca tebliğ olunur.

F) Yüksek Disiplin Kurulunca hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davete karar verilmesi halinde, olay en geç bir hafta içinde bir defa da Sayıştay Genel Kurulunda görüşülür. Bir haftalık müddet, kanuni tatillere ve 102 nci madde gereğince çalışmaya araverme zamanına raslarsa, bu tatillerin bitimi tarihinden başlar.

Genel Kurul, Yüksek Disiplin Kurulu kararını onaylar veya ilgilinin uyarılmasına karar verir.

Bu halde Genel Kurul, hastalık, geçici görev ve izin gibi kanuni sebeplerle vazife başında bulunamayan üyeler dışındaki seçimle gelen üyelerin tamsayısı ile toplanarak üçte iki çoğunlukla karar verir. Hakkında kovuşturma yapılan üye toplantıya katılamaz.

Genel Kurul kararı ilgiliye yukardaki esaslar dairesinde tebliğ edilir.

G) İlgili, emekliliğini istemeye veya istifa etmeye davete dair olan karara, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. Bir aylık süre içinde ilgili izinli sayılır.

İlgili karar aleyhine Danıştayda dâva açtığı takdirde, dâva sonuçlanıncaya kadar boşalan yer doldurulamaz.

Başkan ve üyeler hakkında ceza kovuşturması

MADDE 100. — Sayıştay Başkan ve üyelerinden birinin göreviyle ilgili bir suç işlemesi halinde Sayıştay Genel Kurulunca seçilecek üç daire başkanı ve iki üyeden kurulu bir heyet tarafından ilk soruşturması yapılarak hazırlanacak fezleke ile sair evrakı yargılamanın lüzum veya men'ine karar alınmak üzere Genel Kurula verilir. Bu Kurulca verilen yargılamanın men'i kararı kesindir.

Genel Kurulca yargılama lüzumuna karar verilmesi halinde, bu karara ilgililer tarafından 15 gün içinde yapılacak itirazlar Yargıtay Ceza Dairesinde incelenir.

Yargıtay Ceza Dairesince yargılamanın lüzumu kararı kabul edilirse, dosya yargılamanın yapılması için Anayasa Mahkemesine verilir.

Soruşturma Kurulunun seçimine ilgililer ve yargılamanın lüzum veya men'i kararı görüşmelerine Soruşturma Kurulu üyeleriyle ilgililer katılamaz.

Yukarıki fıkrada yazılı olanların görev sırasında görevle ilgisi bulunmayan şahsi bir suç işlemleri halinde yargılamanın men veya lüzumuna karar verilmesi işlemi bu maddede yazılı usuller dairesinde yürütülür.

Genel Kurul kararları şahsi dâvacılar varsa onlara da tebliğ olunur.

Yargıtay Ceza Dairesinin yargılamanın lüzumuna dair olan kararı kabul etmesi halinde yargılama, Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kurulunda yapılır.

Bunların görevleri dışında şahsi bir suç işlemleri halinde yapılacak kovuşturmada Yargıtay üyelerinin şahsi suçlarının kovuşturmasına ilişkin hükümler uygulanır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

İlgilin'in uyarılmasına karar verildiği takdirde, kurul kararı, Birinci Başkan tarafından ilgiliye tebliğ edilir. Karar, Birinci Başkan hakkında ise, Yüksek Disiplin Kurulu Başkanınca tebliğ olunur.

F) Yüksek Disiplin Kurulunca hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davete karar verilmesi halinde, olay en geç bir hafta içinde bir defa da Sayıştay Genel Kurulunda görüşülür. Bir haftalık müddet, kanuni tatillere ve 102 nci madde gereğince çalışmaya araverme zamanına raslarsa, bu tatillerin bitimi tarihinden başlar.

Genel Kurul, Yüksek Disiplin Kurulu kararını ya onaylar veya ilgilinin uyarılmasına karar verir.

Bu halde Genel Kurul, hastalık, geçici görev ve izin gibi kanuni sebeplerle vazife başında bulunamıyan üyeler dışındaki üyelerin tamsayını ile toplanarak üçte iki çoğunlukla karar verir. Hakkında kovuşturma yapılan üye toplantıya katılamaz.

Genel Kurul kararı ilgiliye yukarıda açıklanan esaslar dairesinde tebliğ edilir.

G) İlgili, emekliliğini istemeye veya istifa etmeye davete dair olan karara, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. Bir aylık süre için ilgili izinli sayılır.

İlgili karar aleyhine Danıştayda dâva açtığı takdirde, dâva sonuçlanıncaya kadar boşalan yer doldurulamaz.

Başkan ve üyeler hakkında ceza kovuşturması

MADDE 97. — Sayıştay Başkan ve üyelerinden birinin göreviyle ilgili veya görev sırasında işlediği bir suçtan dolayı Sayıştay Genel Kurulunca seçilecek üç daire başkanı ve iki üyeden kurulu bir heyet tarafından ilk kovuşturması yapılarak hazırlanacak fezleke ile sair evrakı yargılamanın lüzum veya men'ine karar alınmak üzere Daireler Kuruluna verilir. Bu Kurulun vereceği yargılamanın men'ine dair olan karar kondiliğinden, yargılamanın lüzumuna dair olan karar itiraz üzerine Sayıştay Genel Kurulunca incelenir. İtiraz süresi kararın tebliği tarihinden itibaren onbeş gündür.

Genel Kurulca verilen yargılamanın men'ine dair karar kesindir.

Soruşturma Kurulunun seçimine ilgililer ve yargılamanın lüzum veya men'i kararı görüşmelerine Soruşturma Kurulu üyeleriyle ilgililer katılamaz.

Yukarıki fıkrada yazılı olanların görev sırasında görevle ilgisi bulunmıyan şahsi bir suç işlemeleri halinde yargılamanın men veya lüzumuna karar verilmesi işlemi bu maddede yazılı usuller dairesinde yürütülür.

Daireler Kurulu kararları şahsi dâvacılar varsa on'lara da tebliğ olunur.

Yargılamanın lüzumuna dair verilen kesin karar üzerine dosya Anayasa Mahkemesine tevdi olunur.

Bunların görevleri dışında şahsi bir suç işlemeleri halinde yapılacak kovuşturmada Yargıtay üyelerinin şahsi suçlarının kovuşturmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensupları hakkında disiplin kovuşturması

MADDE 98. — Başkan ve üye'ler dışındaki Sayıştay meslek mensuplarının;

A) Meslekin vakar ve şerefiyle bağdaşamıyan;

B) Hizmetin veya görevlerinin aksamasını mucibolan, çalışma düzenini veya disiplini bozan hal ve hareketleri görülmesi veya öğrenilmesi üzerine Birinci Başkan durumu inceledikten sonra sonucuna göre haklarında bu kanun hükümleri uyarınca disiplin kovuşturması yapılmak üzere memurlar seçim ve disiplin kuruluna bildirir.

Bu kurul eldeki bilgi ve karinelere ve isnad olunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına lüzum olup olmadığını takdir eder.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Memurlar hakkında disiplin ve ceza kovuşturması

MADDE 101. — Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensuplarının görevleriyle ilgili bir suç işlemesi halinde, Birinci Başkan tarafından görevlendirilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi, bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden bir kurul ilk soruşturmayı yaparken düzenliyeceği fezlekeyi Memurlar Seçim ve Disiplin Kuruluna verir. Bu kurul ya yargılamanın men'ine veya soruşturma açılmasını karar altına alır.

Karar sanığa, varsa şikâyetçiye tebliğ edilir. İlgililerin karar itirazları halinde rapor bir defa da Yüksek Disiplin Kurulunda incelenir. Alınan karar ilgililere tebliğ edilir.

Yargılama Yargıtayın görevli ceza dairesinde yapılır.

Bunların kişisel suçlarının kovuşturulmasında ise 2 nci sınıfa mensup hâkimlerin kişisel suçlarının kovuşturulmasına ilişkin hükümler uygulanır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

MADDE 102. — Sayıştay Genel Kurulu, Temyiz Kurulu ve daireleri her yıl Temmuz ayının yirmisinden Eylül ayının beşine kadar çalışmaya ara verir. Bu müddet içinde Sayıştaya gelecek ivedili işlere bakmak ve gereken kararları vermek üzere sıra ile bir daire çalışmaya devam eder.

Ara verme süresi içinde görevli daire başkan ve üyelerin yılın diğer aylarında aynı müddetle izinlerini kullanabilirler.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Kovuşturma yapılmasına karar verilirse, kurulca kurul dışından seçilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi ile bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden kurul tarafından soruşturma yapılır.

Soruşturma şekli ve raporun verilmesi, rapor üzerinde memurlar seçim ve disiplin kurulunca yapılacak işlemle diğer hususlar hakkında 96 nci maddede yazılı hükümler uygulanır.

Memurlar seçim ve disiplin kurulunca dosya üzerinde gizli olarak yapılan inceleme ve görüşme sonunda isnadolunan hal ve hareket sabit görülmezse dosyanın işlemden kaldırılmasını, bu hal ve hareket sabit görüldüğü takdirde 99 ncu maddede yazılı disiplin cezalarından birinin verilmesini karar altına alır.

MADDE 99. — Disiplin cezaları şunlardır :

A) Uyarma : Memura, görevinde daha dikkatli davranmasının gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama : Memura, görevinde ve davranışında kusurlu sayıldığı yazı ile bildirmektir.

C) Onbeş günlükü geçmemek üzere aylığın kesilmesi.

D) Kıdeminin durdurulması : Memurun bulunduğu derecedeki kıdeminin ılerlemesinin altı ay ile 1 yıl veya 2 yıl için durdurulmasıdır.

E) Hizmet süresine göre istifaya veya emekliliğe davet : İlgili bu davet kararına tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır. Ancak ilgilinin karara karşı Danıştaya başvurması halinde boşalan kadrosuna atanma yapılamaz.

98 nci maddede belirtilen disiplin kovuşturmasını gerektiren hallerin neler olduğu ve bunlara hangi disiplin cezasının verileceği iç yönetmelikle tesbit edilir.

Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensupları hakkında ceza kovuşturması

MADDE 100. — Başkan ve üyeler dışındaki meslek mensuplarının görevleriyle ilgili bir suç işlemesi halinde, Birinci Başkan tarafından görevlendirilecek bir üyenin başkanlığında bir uzman denetçi, bir başdenetçi veya raportörden teşekkül eden bir kurul ilk kovuşturmayı yaparak düzenliyeceği fezlekeyi Memurlar Seçim ve Disiplin Kuruluna verir. Bu kurul ya yargılamanın men'ini veya soruşturma açılmasını karar altına alır.

Karar sanığa, varsa şikâyetçiye tebliğ edilir. İlgililerin, karara kendilerine tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde itirazları halinde rapor bir defa da Yüksek Disiplin Kurulunda incelenir. Alınan karar ilgililere tebliğ edilir.

Yargılama Yargıtayın görevli ceza dairesinde yapılır.

Bunların kişisel suçlarının kovuşturulmasında ise 2 nci sınıfa mensup hâkimlerin kişisel suçlarının kovuşturulmasına ilişkin hükümler uygulanır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Çeşitli hükümler

MADDE 101. — Bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde Sayıştay mensupları hakkında Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 102. — Sayıştay Genel Kurulu, Temyiz Kurulu, Daireler Kurulu ve dairelerin her yıl Temmuz ayının yirmisinden Eylül ayının beşine kadar çalışmaya ara verir. Bu müddet içinde Sayıştaya gelecek ivedili işlere bakmak ve gereken kararları vermek üzere sıra ile bir Daire çalışmaya devam eder.

Ara verme süresi içinde görevli Daire Başkan ve üyeleri yılın diğer aylarında aynı müddetle izinlerini kullanabilirler.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 103. — Hesapla ilgili olarak Sayıştaya verilen her çeşit gider ve gelir evrakı ile her çeşit belgeler Sayıştayda saklanır. Bunların saklanma süreleriyle yokedilme usulleri hakkında, Sayıştayı da mütalâası alınmak suretiyle yapılacak tüzükte yer alan esaslar uygulanır.

MADDE 104. — 30 . 6 . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanuna bağlı 1 sayılı cetvelin Sayıştay Başkanlığı kısmında mevcut ve sonradan çıkan kanunlarla yapılan ek kadrolar kaldırılarak yerine bu kanuna bağlı 1 sayılı cetvelde yazılı kadrolar konulmuştur.

MADDE 105. — 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu ile bu kanuna ek 5 Ocak 1963 tarihli ve 5999 sayılı Kanun, 8 Haziran 1956 tarihli ve 6736 sayılı Kanun ve 28 şubat 1959 tarihli ve 7241 sayılı Kanun ve diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

Bu kanunun 28 nci maddesi gereğince Sayıştay denetimine tabi dairelerle bu dairelere bağlı sabit veya döner sermayeler veya fonlar üzerindeki Sayıştay denetimini kaldıran özel kanunların hükümleri de kaldırılmıştır.

MADDE 106. — Bakanlıklar ve Sayıştay denetimine giren diğer teşekküller, Sayıştayı görevlerine ilişkin yönetmelikleri Sayıştayı istışari mütalâasını aldıktan sonra yürürlüğe koyabilirler. Aynı konudaki tüzükler için de Bakanlar Kurulu için aynı hüküm uygulanır.

Sayıştay bu mütalâasını, istemin alınması tarihinden başlıyarak iki ay içinde verir.

MADDE 107. — Sivil ve askerî âmirlerle daire üstleri, yönetimleri altındaki saymanların, hesaplarını kanunla belirtilen süreler içinde tam ve noksansız olarak hazırlayıp hazırlamadıklarını izlemek, inceleme görevi ile mahalline gelen Sayıştay denetçilerine gereken yardım ve kolaylığı sağlamak ve işin selâmeti ile ilgili tedbirleri almakla zorunludurlar.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği yıl ile önceki yıllara ait hesap ve işlemlerin denetiminde ve yargılanmasında eski hükümler uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile daire ve kurulların bu kanunla gösterilen esaslara göre kuruluşu tarihine kadar toplanmalarında 2514 sayılı Kanunun bu konuya ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştayda görevli başkan ve üyelerle savcı ve genel sekreter yeniden seçim ve atanma işlemine lüzum kalmadan bu kanunla kabul edilen kadro aylık ve ödeneklerini alırlar.

Bunların eski derecelerde geçen müddetleri yeni derecelerinde geçmiş sayılır.

Müktesep hakları olan aylıktan daha az bir aylıkla denetçi yardımcılığına atananlarla (35) lira aylıklı denetçi yardımcılığına atananların yeterlik sınavını verinceye kadar denetçi yardımcı-

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

MADDE 103. — Hesapla ilgili olarak Sayıştaya verilen her çeşit gider ve gelir evrakı ile her çeşit belgeler Sayıştayda saklanır. Bunların saklanma süreleriyle yokedilme usulleri hakkında Sayıştayın da amütelâası alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca hazırlanacak tüzükte yer alan esaslar uygulanır.

MADDE 104. — 30 . 6 . 1939 tarih ve 3656 sayılı Kanuna bağlı bir sayılı cetvelin Sayıştay Başkanlığı kısmında mevcut ve sonradan çıkan kanunlarla yapılan ek kadrolar kaldırılmış, müşterek yetiştirme ve meslek niteliklerini gerektiren Sayıştay görevleri ve bu görevler için tesbit edilen sınıf ve kadrolar ekli bir sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Bu cetvelde yazılı derece, kadro, kademe gösterge, en az hizmet süresi, çalışma yaş haddi deyimleri Devlet Memurları Kanununda belirtilen anlamdadır.

Derecelerin hizasındaki ilk rakam o derecenin en az göstergesi ve son rakam en çok göstergesi; aradaki rakamlar ise kademe göstergeleridir.

MADDE 105. — 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu ile bu kanuna ek 5 Ocak 1953 tarihli ve 5999 sayılı Kanun, 8 Haziran 1956 tarihli ve 6736 sayılı Kanun ve 28 Şubat 1959 tarihli ve 7241 sayılı Kanun ve diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

Bu kanunun 28 nci maddesi gereğince Sayıştay denetimine tabi dairelerle bu dairelere bağlı sabit veya döner sermayeler veya fonlar üzerindeki Sayıştay denetimini kaldıran özel kanunların hükümleri de kaldırılmıştır.

12 Ocak 1961 tarihli ve 231 sayılı Kanuna bağlı 2 sayılı cetvelin birinci ve ikinci derecelerine aylıklarının yüzde altmış ve bu cetvelde gösterilen diğer memurlara aylıklarının yüzde ellisi, aynı kanunun 5 nci maddesinde sözü edilen daimi ücretlilerden büro görevi yapanlara ücretlerinin yüzde kırkı ve diğer görevlerde çalıştırılanlara da yüzde otuzu oranında ödenek verilir.

MADDE 106. — Millet Meclisi metninin 106 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 107. — Millet Meclisi metninin 107 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi metninin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile daire ve kurulların bu kanunla gösterilen esaslara göre kuruluşu tarihine kadar toplanmalarında, 2514 sayılı Kanunun bu konuya ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Ancak, Genel Kurulun Daire Başkanı ve üye adayları seçimi için toplanmasında vekil üyeler Kurula katılamazlar ve Genel Kurul görev başındaki üyelerin tam mevcudiyile toplanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştayda görevli başkan ve üyeler yeniden seçim işlemine lüzum kalmadan bu kanunla kabul edilen kadro aylık ve ödeneklerini alırlar.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

lığı kadrolarında geçirdikleri üç yıldan fazla süreleri halen buldukları barem derecelerinde geçen terfi sürelerine ve artanı da mütaakıp derecedeki terfi sürelerine eklenir.

Bu düzeltme sonunda geçmişe ait aylık isteminde bulunulamaz.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştay kuruluşunda görevli bulunan meslek ve yönetim mensupları, yeni bir atanma işlemine lüzum kalmaksızın bağlı (1) sayılı cetveldeki derecelerden kazanılmış unvanlarına uygun olanlara atanmış sayılırlar ve aylık ve ödeneklerinin ödenmesinde işe başlama kaydı aranmaz.

8 nci maddede sayılan savcı yardımcılıklarına bu kanunun yayımı gününden başlayarak beş yıl içinde yüksek eğitim görmüş istekli bulunmazsa, lise tahsili üzerine maliye kursunu bitirmiş olanlardan Maliye Bakanlığı Kuruluş Kanununa bağlı kadrolarda, taşrada müdürlük, kontrol memurluğu, merkezde kontrolörlük, şube müdürlüğü veya eşit işlerde on yıl süreli görev almış bulunanlar atanabilirler.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştay kuruluşuna dâhil kadrolarda çalışanların, 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Kanunla tanınmış hakları saklıdır. Halen Maliye Bakanlığı teşkilâtında ve Maliye Bakanlığınca atanan malî vazifelerde çalışan ve 90 liralık kadro aylığını müktesep hak olarak almış olan yüksek okul mezunları da bir defaya mahsus olmak üzere üye seçilebilirler.

GEÇİCİ MADDE 6. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun yürürlüğe girdiği 1 . 1 . 1950 tarihinden önceki hükümlere göre bağlanmış olan ve genel, katma ve özel bütçelerden ödenmekte bulunan emekli, dul ve yetim, vazife mâlûllüğü, âdi mâlûllük, vatani hizmet aylıklarıyla 5434 sayılı Kanunun geçici 42 nci maddesi yoluyla veya 1 . 1 . 1950 tarihinden evvel tasfiye edilmiş olup da sonradan çeşitli kanunlarla yeniden bağlanan veya bağlanacak olan emekli, dul ve yetim aylıklarının tahsis ve düzeltme işlemlerinin inceleme ve tesciline Sayıştayca devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanun gereğince düzenlenmesi gereken tüzük, yönetmelik ve genelgeler, işbu kanunun yayınlanması tarihinden başlayarak üç yıl içinde yürürlüğe girecek şekilde hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Anayasanın 116 nci maddesi gereğince il özel idareleriyle belediyelerin malî işlemlerinin denetlenmesine dair Kanun yürürlüğe girinceye kadar, 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu ve bu kanuna ek kanunların il özel idareleri ve belediyelere ait hükümleri, işbu kanunda il özel idareleri ve belediyelerle ilgili olarak sevk edilmiş hükümlere aykırı olmamak kaydıyla yürürlükte kalır.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce başlamış olan tazmin ve zimmetlere ait takibat işlemlerine eski hükümlere göre devam olunur.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştay kuruluşunda görevli bulunan meslek mensuplarıyla yönetim mensupları, savcı ve savcı yardımcıları yeni bir atanma işlemine lüzum kalmaksızın bağı (1) sayılı cetveldeki sınıf ve sınıf içindeki derecelerden kazanılmış unvanlarına uygun olanlara atanmış sayılırlar. Aylık ve ödeneklerin ödenmesinde işe başlama kaydı aranmaz.

Bunların yeni sınıflarının dereceleri içinde, halen kazanılmış hak olarak aldıkları maaş derecesinde geçen her hizmet yılı için bir kademe ilerlemesi hesabedilerek intibakları yapılır.

Bir yıldan az hizmet süreleri intibak ettirildikleri kademedede geçmiş sayılır.

4598 sayılı Kanunun 3 nci maddesine göre kazanılmış hak derecelerinden daha yukarı bir kadroya terfian atanmış olup da halen buldukları kadro aylığını kazanılmış hak olarak almamış olanlar yeni sınıflarının derecelerindeki ilk kademelere intibak ettirilirlir. Bunların geçmiş hizmetleri nazarı itibara alınmaz.

Sayıştay mensuplarının intibak işlemleri intihap Komisyonunca yapılır.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Sayıştay kuruluşuna dâhil kadrolarda çalışanların, 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Kanunla tanınmış hakları saklıdır. Halen Maliye Bakanlığı teşkilâtında ve Maliye Bakanlığınca atanan mali vazifelerde çalışan ve 90 liralık kadro aylığını müktesep hak olarak almış olan yüksek okul mezunları da bir defaya mahsus olmak üzere üye seçilebilirler.

GEÇİCİ MADDE 6. — Millet Meclisi me'ninin geçici 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanun gereğince düzenlenmesi gereken tüzük, yönetmelik ve genelgeler, işbu kanunun yayınlanması tarihinden başlayarak iki yıl içinde yürürlüğe girecek şekilde hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Anayasanın 116 ncı maddesi gereğince il özel idareleriyle belediyelerin mali işlemlerinin denetlenmesine dair Kanun yürürlüğe girinceye kadar, 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasehat Kanunu ve bu kanuna ek kanunların il özel idareleri ve belediyelere ait hükümleri yürürlükte kalır.

GEÇİCİ MADDE 9. — 23 . 7 . 1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1966 yılı Bütçe Kanunu ile ertelenen hükümleri yürürlüğe girinceye kadar, aylıkların ödenmesinde 1108 sayılı Maaş ve 3656 sayılı Barem Kanunu ve bu kanunlara ek ve değiştiren diğer kanunların hükümleriyle, bu kanuna bağı (4) ve (5) sayılı cetveller uygulanır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 10. — Bu kanun gereğince yapılacak ilk seçimlerde 4 ncü maddenin (c) bendinde yazılı 4 ncü derece kadro aylığını kazanılmış hak olarak almış olmak kaydıyle her hangi bir derecede Maliye Bakanlığı Teşkilâtına dâhil görevlerde 3 yıl çalışmış olanlar için bu hizmetin 4 ncü derecede yapmış olma kaydı aranmaz.

MADDE 108. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 109. — Bu kanun hükümlerini Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi yürütür.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 10. — 6 ncı maddeye göre Sayıştay Genel Kurulunca yapılacak ilk daire başkanlığı ve üye adayı seçimlerinde;

A) Seçim işlemi 5 defa tekrarlandığı halde, daire başkanlığı adaylığı için gerekli çoğunluk sağlanamadığından seçim tamamlanamazsa salt çoğunluk aranmaz. En çok oy alan seçilmiş sayılır.

B) Üye adayı seçiminde, her boş yer için 2 aday seçilme kaydı aranmaz. Bu maddede tesbit edilen kontenjan 1/2 olarak uygulanır. Maliye Bakanlığı teşkilâtında evvelce en az beş yıl hizmet etmiş olup da halen başka kuruluşlarda bulunanlardan 4 nü maddede Maliye mensupları için gösterilen görevlere denk görevlerde bulunanlar da Maliye Bakanlığı kontenjanından üye seçimine katılabilirler.

MADDE 108. — Millet Meclisi metninin 108 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 109. — Millet Meclisi metninin 109 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği cetveller

[2] sayılı ödenek cetveli

D.	Ödenek miktarı
3}	650
4}	
5}	
6}	550
7}	
8}	
9}	400
10}	

[1] SAYILI CETVEL

D.	Görevler	Aded	D.	Görevler	Aded
1	Başkan	1	8	4 neü Sınıf Denetçi	250
1	Daire Başkanı	8	9	1 neü Sınıf Denetçi Yardımcısı	30
1	Üye	32	10	2 neü Sınıf Denetçi Yardımcısı	30
3	Genel Sekreter	1	5	Genel Sekreter Yardımcısı	2
3	Saveı	1	5	Şube Müdürü	6
4	Saveı Yardımcısı	8	6	» »	1
5	» »	8	7	» » Yardımcısı	6
3	Genel Kurul Raportörü	1	7	Levazım ve Ayniyat Saymanı	1
4	» » »	2	7	Şef	3
3	Temyiz Kurulu Raportörü	1	8	»	3
4	» » »	5	9	Tetkik Memuru	30
4	Daire Raportörü	8	10	Zabıt, Tasnif ve Dosya Memuru	40
3	Uzman Denetçi	16	11	Kâtip	70
4	Başdenetçi	70	12	»	25
5	1 neü Sınıf Denetçi	100	13	»	20
6	2 neü Sınıf Denetçi	110	6	Daire Tabibi	1
7	3 neü Sınıf Denetçi	210			

[3] NO.LU CETVEL

Unvanı	Ödenek miktarı Lira
Şube Müdürü	250
» » Yardımcısı	200
Levazım ve Ayniyat Saymanı	200
Şef	150
Tetkik Memuru, Zabıt Kâtibi ve Kâtip	100

Sınıfı	D.	Kadro unvanı	Kadro adedi	Derecelerin en az			
Yargılama, karar ve denetleme	1	Birinci Başkan	1				
	1	Daire Başkanı	8				
	1	Üyeler	32				
	2	Genel Kurul, Temyiz Kurulu ve Daireler Kurulu raportörleri	3				
	2	Uzman Denetçi	16				
	3	Genel Kurul, Temyiz Kurulu ve Daireler Kurulu raportörleri	9				
	3	Daire raportörleri	8				
	3	Başdenetçi	70				
	4	Raportör Yardımcısı	16				
	4	Denetçi	90				
	5	Denetçi	100				
	6	Denetçi	130				
	7	Denetçi	170			450	475
	8	Kıdemli Denetçi Yardımcısı	110		350	370	390
9	Denetçi Yardımcısı	130	225	300			
Meslekî yönetici	1	Genel Sekreter	1				
	2	Genel Sekreter Yardımcısı	2				
Savcılık	1	Savcı	1				
	2	Savcı Başyardımcısı	4				
	3	Savcı Yardımcısı	12				

kabul ettiği cetveller)

CETVEL

ve en çok gösterge rakamları ve her kademenin	gösterge rakamı				Em az hiz- met süresi	Çalışma yaş haddi				
	1 000					65				
	1 000					65				
	1 000					65				
			925	950		65				
			925	950		65				
		825	850	875	900	65				
		825	850	875	900	65				
		825	850	875	900	65				
	725	750	775	800		62				
	725	750	775	800		62				
	625	650	675	700		60				
525	550	575	600			60				
495	515					60				
						55				
						55				
				925	950	65				
	725	750	775	800	825	850	875	900	6 yıl	65
					925	950				65
				825	850	875	900			65
		725	750	775	800					62

(1) S A Y I L I

i C R A

Derecesi	Kadro unvanı	Kadro adedi	G ö s t e r g e						
I	Şube Müdürü	7	530	— 550	— 570	— 590	— 610	— 630	—
II	Şube Müdür Yardımcısı	7	400	— 415	— 430	— 445	— 460	— 475	—
III	Şef	6	290	— 305	— 320	— 335	— 350	— 365	—
IV	Kıdemli Tetkik Memuru	30	210	— 220	— 230	— 240	— 250	— 255	—
V	Tetkik Memuru	40	130	— 140	— 150	— 160	— 170	— 175	—

BÜRO HİZMET

I	Evrak Müdürü	1	310	— 320	— 330	— 340	— 350	—	—
II	Şef	10	200	— 210	— 220	— 230	— 240	— 250	—
III	Memur	105	100	— 107	— 114	— 121	— 128	— 135	—

TEKNİSYENLİK HİZMET

I	Seksiyon Şefi	2	400	— 420	— 440	— 460	— 480	— 500	—
II	Seksiyon Şefi Yardımcısı	4	290	— 305	— 320	— 335	— 350	— 365	—
III	Mekanögraf	31	150	— 165	— 180	— 195	— 210	— 225	—

DAKTİLO HİZMET

I	Daktilo	4	270	— 280	— 290	— 300	—	—	—
II	Daktilo	7	220	— 225	— 230	— 235	— 240	— 245	—
III	Daktilo	5	170	— 175	— 180	— 185	— 190	— 195	—
IV	Daktilo	10	100	— 105	— 110	— 115	— 120	— 125	—

ELEKTRİK İŞLERİ BAKIM VE

I	Elektrik Memuru	1	200	— 210	— 220	— 230	— 240	— 250	—
II	Elektrik Memuru	1	150	— 155	— 160	— 165	— 170	— 175	—

HEMŞİRELİK HİZMET

I	Hemşire	1	250	— 265	— 280	— 295	— 310	— 325	—
II	Hemşire Yardımcısı	1	140	— 175	— 190	— 205	— 220	— 235	—

BİNEK OTOMOBİLİ ŞOFÖR

I	Şoför	1	230	— 240	— 250	— 260	— 270	— 280	—

KÜTÜPANE HİZMET

I	Kütüphane Memuru	2	200	— 220	— 240	— 260	— 280	— 300	—

SIHHİ TESİSAT VE KALORİFER BAKIM

I	Kaloriferci	1	200	— 210	— 220	— 230	— 240	— 250	—
II	Kaloriferci	1	150	— 155	— 160	— 165	— 170	— 175	—
III	Kaloriferci Yardımcısı	1	90	— 95	— 100	— 105	— 110	— 115	—

C E T V E L

S I N I F I

t a b l o s u

En az hizmet
süresi (Yıl)

Çalışma
yaş haddi

650		65
490 — 505 — 520	3	65
380 — 395	3	60
260 — 265 — 270 — 275 — 280	5	60
180 — 185 — 190 — 195 — 200	5	55

LERİ SINIFI

		65
260 — 270 — 280 — 290 — 300	6	60
142 — 149 — 156 — 163 — 170 — 177 — 185	8	55

LERİ SINIFI

		65
380 — 385 — 390	7	60
240 — 250 — 260 — 270 — 280	7	60

LERİ SINIFI

		65
250 — 255 — 260	4	65
200 — 205 — 210 — 215	5	60
130 — 135 — 140 — 145 — 150 — 155	6	55

ONARIM HİZMETLERİ SINIFI

260 — 270 — 280		65
180 — 185 — 190 — 195	6	60

LERİ SINIFI

340 — 355 — 370 — 385 — 400 — 415		60
	3	55

LÜK HİZMETLERİ SINIFI

290 — 300		60

LERİ SINIFI

320 — 330 — 340		60

VE ONARIM HİZMETLERİ SINIFI

260 — 270 — 280		65
180 — 185 — 190 — 195	6	60
120 — 125 — 130 — 135 — 140	8	55

(1) SAYILI
YARDIMCI HİZMET

Derecesi	Kadro unvanı	Kadro adedi	G ö s t e r g e
I	Daire Müdürü	1	190 — 200 — 210 — 220 — 230 — 240 —
I	Arşiv Memuru	2	190 — 200 — 210 — 220 — 230 — 240 —
II	Bakım Memuru	7	135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 —
II	Vestiye ve Teşrifat Memuru	3	135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 —
II	Bahçe ekim ve bakım memuru	1	135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 —
II	Tasnif Memuru	7	135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 —
II	Dağıtım Memuru	6	135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 —
II	Gece Bekleme Memuru	3	135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 —
III	Bakım Memuru	15	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Vestiye ve Teşrifat Memuru	3	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Bahçe Ekim Ve Bakım Memuru	2	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Tasnif Memuru	20	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Dağıtım Memuru	6	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Gece Bekleme Memuru	6	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Temizleme Memuru	90	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —
III	Taşıma Memuru	16	70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 —

**CETVEL
LER SINIFI**

t a b l o s u	En az hizmet süresi (Yıl)	Çalışma yaş haddi
250		65
250		65
165 — 170 — 175 — 180 — 185	9	60
165 — 170 — 175 — 180 — 185	9	60
165 — 170 — 175 — 180 — 185	9	60
165 — 170 — 175 — 180 — 185	9	60
165 — 170 — 175 — 180 — 185	9	60
165 — 170 — 175 — 180 — 185	9	60
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55
100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130	9	55

[2] SAYILI ÖDENEK CETVELİ

S i n i f	Derece	Ödenek
Yargılama, karar ve denetleme	2	650.—
»	3	
»	4	
»	5	550.—
»	6	
»	7	
»	8	400.—
»	9	
Mesleki yönetici	2	650.—
Savcılık	2	650.—
»	3	

[3] NO. LU CETVEL

Unvanı	Ödenek Miktarı Lira
Şube Müdürü	250
» » Yardımcısı	200
Levazım ve Ayniyat Saymanı	200
Şef	150
Tetkik Memuru, Zabıt Kâtibi ve Kâtip	100

[4] SAYILI CETVEL

D.	Görevler	Aded	D.	Görevler	Aded
1	Başkan	1	8	4 neü Sınıf Denetçi	250
1	Daire Başkanı	8	9	1 nei Sınıf Denetçi Yardımcısı	30
1	Üye	32	10	2 nei Sınıf Denetçi Yardımcısı	30
3	Genel Sekreter	1	5	Genel Sekreter Yardımcısı	2
3	Savcı	1	5	Şube Müdürü	6
4	Savcı Yardımcısı	8	6	» »	1
5	» »	8	7	» » Yardımcısı	6
3	Genel Kurul Raportörü	1	7	Levazım ve Ayniyat Saymanı	1
4	» » »	2	7	Şef	3
3	Temyiz Kurulu Raportörü	1	8	»	3
4	» » »	5	9	Tetkik Memuru	30
4	Daire Raportörü	8	10	Zabıt, Tasnif ve Dosya Memuru	40
3	Uzman Denetçi	16	11	Kâtip	70
4	Başdenetçi	70	12	»	25
5	1 nei Sınıf Denetçi	100	13	»	20
6	2 nei Sınıf Denetçi	110	6	Daire Tabibi	1
7	3 neü Sınıf Denetçi	210			

[5] sayılı ödenek cetveli

D.	Ödenek miktarı
3}	
4}	650
5}	
6}	
7}	550
8}	
9}	
10}	400